XIX. évf. 276 sz. 1942 december 8 kedd Lapunk mai száma 10 oldal Ára: 12 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyedévre 8.70 pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Finnország

önállóságának és függetlenségének negyedszázados évfordulójához érkezett el december 6-án. Ebből az alkalomból a baráti és testvér magyar nemzet meleg rokonszenvvel és együttérzéssel tekint az „ezertó országa" hősi népe felé.

A finn nép története már kezdetében hasonlít a magyarokéhoz. A történelem folyamán sok elnyomatásban, szenvedésben volt része, a finn nép életereje azonban minden nehézségen győzedelmeskedett.

A 100-ik év körül kezdtek mai hazájukba letelepedni finn testvéreink, a XII. szazadban vették fel a kereszténységet, de még a kereszténnyé vált magyarságot éppen az a tény tartotta meg, hogy kereszténnyé vált, addig finn eszakon a finnek már kezdetben elvesztették függetlenségüket és előbb svéd uralom alá kerültek, majd az oroszok taportak le a szabadságszerető finn népet.

25 évvel ezelott, 1917 december 6-án Finnország lerázta az orosz igát és független köztarsaság lett. Nehez és súlyos harcok hónapjai következtek, mert az orosz bolsevisták újra el akarták nyomni a finn népet, de úgy a külső támadással, mint a kommunisták belső felforgatásával szemben győzedelmeskedett a finn nép életereje, szabadságvagya. Mannerheim tábornagy vezetése alatt a hősi küzdelmek egész sorát vívta meg a finn nép akkor és vívja most is a létét veszélyeztető bolsevista támadással szemben.

Mannerheim tábornagy az évfordulón kiadott napiparancsában méltán mutat rá, hogy Finnország önállósága csak a harcteren valósult meg súlyos áldozatok árán és hogy a nemzet életének értékét csak a halálos veszedelemben tudja lemérni.

Ryti finn államelnök a finn függetlenség huszonötödik évfordulója alkalmából rádióbeszédet intézett a finn néphez. Vázolta a békés finn népnek az állami függetlenségéért folytatott évszázados küzdelmét, kiemelte Finnország szerepét, amelyet mint előőrs betöltött a keleti veszéllyel szemben. — A finn nép létéért küzd, egyúttal egész északért is harcol.

Ebben is hasonlatos a finnek szerepe a magyarokéhoz. Finn testvéreink északon töltik be ezt a feladatot, amint a magyarság Délkelet-Európában, a Duna medencéjében.

*

A finn nép hősi példája messze északról ragyog felénk, áldozatvállalása valóban példamutató, hiszen már a második háborút vívja az elmult 25 év alatt... Nehéz küzdelmeiben a testvér néppel van a magyar nemzet rokonszenve.

A kultuszminiszter rendelete az iskolák szénszünetéről

Ahol nincs elég fűtőanyag rendkívüli szünetet lehet engedélyezni, illetve a karácsonyi szünetet meg lehet hosszabbítani

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében azokban a középiskolákban, középfokú iskolákban, szakiskolákban és elemi iskolákban, amelyek szén fűtésre vannak berendezve és nincsenek ellátva az egész fűtési időszakra kellő szénmennyiséggel, a karácsonyi szünet ebben az iskolai évben december 20-án kezdődik és január 24-ig tart.

Az ilyen iskolákban a meghosszabbított karácsonyi szüneten felül rendkívüli szünetet is lehet engedélyezni, ha arra a tüzelőanyaghiány miatt feltétlenül szükség van.

Azokban a középiskolákban, amelyek nem szénfűtésre rendezkedtek be, de nem tudják biztosítani az egész fűtési időszakra elegendő tüzelőanyagot, a folyó iskolai évben rendkívüli szünetet lehet engedélyezni, illetve a rendes karácsonyi szünetet meg lehet hosszabbítani.

A rendkívüli szünet engedélyezésével, illetve a karácsonyi szünet meghosszabbításával kapcsolatosan az illetékes hatóságok megvizsgálják, hogy az iskola fenntartót a tüzelőanyag kellő időben való beszerzésében nem terheli-e mulasztás.

A rendelet kimondja, hogy abban az iskolában, amely tüzelőanyaggal az egész fűtési időszakra el van látva, nem szabad rendkívüli szünetet engedélyezni, vagy a karácsonyi szünetet meghosszabbítani.

Azokban az iskolákban, ahol legalább kétheti rendkívüli szünetet engedélyeztek, vagy a karácsonyi szünet legalább két héttel meghosszabbíttatott, február 1-én és pünkösd előtti szombaton is tanítani kell és a húsvéti szünetet meg kell rövidíteni. Ezenkívül sem főigazgatói, sem igazgatói szünetet nem lehet engedélyezni.

A tengelycsapatok előnyomulása Tuniszban

Keleten meghiusultak a szovjet újabb támadásai

Az olasz nagyvárosokból elköltöztetik a lakossagot

Az északafrikai, elsősorban a tuniszi hadihelyzet felé irányul most elsősorban a figyelem. A Nemzetközi Tájékoztato a tuniszi helyzetről azt jelenti, hogy az amerikai-angol főparancsnokságot meglehetősen meglepte a tebourbai súlyos vereség. Az angol és amerikai csapatok nyugati és delnyugati irányba, a tuniszi hegység felé térnek és ezzel lemondanak több fontos szakaszról. Tebourbától délre a németek rohammal elfoglaltak egy nagyon megerősített és szívósan védelmezett hegyi állást. Az ellenségnek vérveszteséget okozva visszavertünk nagy páncélos kötelékektől támogatott ellentámadást. Ezzel a Tebourba körüli egész hegyi terep szilárdan a szövetséges csapatok birtokában van. Tunisz középső részében egy amerikai-angol harci kötelék zöme nyugati irányba való visszavonulással került ki a német páncélosok fenyegető átkarolását. Itt nagymennyiségű nehéz gyalogsági fegyver és sok felszerelési tárgy került a tengelycsapatok kezébe. Heves légi támadások irányultak Bone és Philipville kikötői ellen. Mindkét kikötőben több hajót is felgyujtottak vagy súlyosan megrongáltak a tengely repülői. Veszteségünk nem volt.

Az angolszászok északafrikai főhadiszállásán Djedeidának és Tebournak német csapatok által történt visszafoglalásával kapcsolatosan megállapítják, hogy a tengely haderői közelfekvő repülőterekkel rendelkeznek, amelyekről nagyszámú repülőgép avatkozhat bele a harcba. A szövetségesek ellenállása — úgymond — a levegőben erősödött, azonban még mindig nem kielégítő. Sok hátrányt jelent éppen a közeli repülőterek hiánya, ami viszont a németek előnyére válik. Ennek következtében a szárazföldi csapatok támogatására csaknem az egész teher nagyhatósugarú bombázókra és kb. középtávolságról tevékenykedő vadászrepülőkre hárul. Egy további algíri jelentés szerint Tebourba vidékén egyébként a német páncélos egységek folytatják előnyomulásukat. A brit 1. hadsereg előretolt osztagai egyes helyeken tartják ugyan állásaikat, más helyeken azonban kénytelenek voltak a harci tevékenységet feladni. A német páncélosok támadásait állandóan a stukák bombazápora előzi meg.

Német katonai helyről hangsúlyozzák — jelenti a Dic Tat berlini tudósítója —, hogy a tebourbai térségben folytatott páncélos csatában német harci repülőgépek is beavatkoztak. A véderőfőparancsnokság szóvivője ebből kifolyólag leszögezte azt a tényt, hogy a német légi fölény Tuniszban vitán felül áll. A tudósító megjegyzi, érdekes ezzel kapcsolatosan az arra való utalás, hogy néhány nap óta ismét létrejött a légi egyensúly a 8. brit hadsereg és Rommel hadereje között. Még nem lehet megállapítani — írja — hogy a tripoliszi határon elért légi erő egyensúly az afrikai hadtest újabb tartalékainak beérkezése folytán állt elő, vagy pedig arra vezethető vissza, hogy Montgomery tábornok, akinek utánpótlási gondjai megnövekedtek, légi erejét deffenzívában tartja

A SZOVJET ERDEKLODIK AZ AFRIKAI HELYZETROL

Mint a Német Távirati Iroda közli, a Daily Mail diplomáciai munkatarsának jelentése szerint Majszky a Kreml utasítására felkereste Eden külügyminisztert, hogy felvilágositásokat kérjen az északafrikai helyzetről. Angol részről nagy figyelemmel kísérik a szovjet lépését.

Az Observer című lap „miszteriumnak" nevezi a franciaészakafrikai eseményeket, amelyeket még a főszereplők se képesek áttekinteni. Az angol közvélemény el van ugyan szánva, hogy belpolitikai reformokra vonatkozó javaslatokat józan fővel vizsgaljon, azonban ugyanakkor feldúltak a lelkiállapotot az északafrikai események és az angol közvélemény attól fél, hogy a franciaészakafrikai események rendkívül káros hatással lesznek az egész világon a szövetségesek ügyére.

Mint a Stefani iroda közli, a londoni Times legutóbbi számának vezércikkében ramutat arra, hogy a szövetségesek Tunéziában nehéz helyzetben vannak s hozzáteszi, hogy Tuniszban a helyzet továbbra is bizonytalan.

A KELETI HARCTÉRRŐL

Berlinben azt a tájékoztatást adták, hogy mindazokon a pontokon, ahol heves harcok dúlnak, vasárnap észrevehetően ellanyhult a bolsevisták támadó tevékenysége Sztalingrád harci terében támadott a szovjet még a leghevesebben. Elkeseredett harcokban a németek győzelmesek maradtak, megtartották állásaikat és 42 bolsevista páncélos maradt állásaink előtt szétrombolva. Itt éppen úgy, mint Sztalingrádtól délre, ahol német és szövetséges csapatok ellentámadásai állásainkat jelentősen megjavították, rendkívül nagy mértékben hozzájárultak az ellenség megsemmisítéséhez.

Sztalingrád ipari negyedében a bolsevisták vasárnap este folytatták kísérleteiket a kitörésre. A német tisztogató csapatok a város romjai között elemették a százezredik elesett vörös katonát, a Saratovból származó Vaszili Andrejev őrmestert és hangszóró útján értesítették erről a tényről a bolsevista parancsnokságot.

A középső szakaszon a harci tevékenységet főleg sikeres német ellentámadások jellemzik, amelyek jelentős területnyeréségre, valamint sok ellenséges csoport bekerítésére és megsemmisítésére vezettek. Az itt szóllott 37 bolsevista harci kocsi mind német kézben van. Delitől délre nagyobb német csoport áthatolhatatlan erdős terepen megsemmisített egy nagyobb, több nappal ezelőtt szétszórt bolsevista erőcsoportot. Delitől északra szétvertek támadásra kiszemelt álló szovjet csapatokat. Velikie

FONTOS TUDNIVALÓK

Hirdetmény a hüvelyes termenyek forgalmának szabályozásáról. (5).

Hol kell a hozzátartozóknak a katonai kedvezményeket kérvényezniök. (5).

TŐKÉS FOTO PUSPÖKI PALOTA

Ajándéktárgyak
kézimunkák
díszpárnák
Pethő Szent Annau. 10.
Családi cimerek.

Lukinál, ahol a bolsevisták vasárnap nem tudtak egyetlen támadást végrehajtani, a német nehéz ütegek megsemmisítő pergőtüzet zúditottak az összegyülekezett gyalogsági és páncélos kötelékekre. Az Ilmen-tótól délre a szovjet súlyos támadásai mind véresen összeomlottak messze a német állások előtt. A Terektől északra német páncélos csapatok a bolsevisták támadásainak elhárítása után értékes területet foglaltak el az ellenségtől és 600 foglyon kívül nagy zsákmányt ejtettek.

AMERIKAI REPÜLŐK ELSŐ TÁMADÁSA OLASZORSZÁG ELLEN

Az olasz hadijelentés a péntek délutáni nápolyi angolszász támadást, amelynek 58 halottja és 358 sebesültje volt, „heves betörésnek" nevezte. 1942 december 4-én délután támadtak először amerikai repülők Itália ellen! Viktor Emánuel király és császár vasárnap Nápolyba utazott és megszemlélte a bombázás okozta károkat.. A kairói rádió szerint a Nápoly ellen intézett amerikai légi támadás „az első olaszországi bombázás volt, amely Svájc semlegességének megsértése nélkül" folyt le.

A svéd „Aftonbladet" foglalkozik az olaszországi hangulattal és megállapítja, hogy a légi támadások csak anyagi kárt okoztak, az olasz nép szelleme töretlen maradt. Ha a szövetségesek azt hitték, hogy kifárasztják, akkor tévedtek. A lap idézi egy legutóbbi Olaszországból érkezett magasrangú svéd személyiség nyilatkozatát, aki kiemeli az olasz nép fegyelmét a légibombázások okozta károk gyors helyreállítását, a fenyegetett városok kiürítését. A Duce beszéde —, fűzi hozzá, egész Olaszországban lelkesedést keltett. Az olasz belső arvonal szilárdabb mint valaha s minden elfogulatlan megfigyelő egyértelműen elismeri az olasz nép csorbítatlan elszántságát.

Angol hírszolgálati iroda az angol hadsereg és a légihaderő együttműködéséről szóló jelentésében hangsúlyozza azt az angol véleményt, hogy a nők és gyermekek bombázása embertelen dolog, de elkerülhetetlen. (MTI)

OLASZORSZÁGBAN

nagyarányú intézkedéseket tesznek a várható légitámadások pusztításának kivédésére. Mint Rómából jelentik, a Ducehoz százával érkeznek az olasz nagy- és kisközségek elöljáróinak táviratai válaszképen a legutóbbi felhívásra és közlik vele, hogy minden lehetőt elkövetnek a nagy városok lakosságának elhelyezésére. — Az egyik piemonti község elöljárója közli, hogy már is hatezer menekült talált menedéket ebben a községben. A táviratból kitűnik, hogy a hajléktalanok és a nagyvárosok eltávolított lakosainak elhelyezése főként az Alpok és Apenninek völgyében fekvő községekben sikerült. A községi elöljárók táviratikban hangoztatják, hogy a városi lakosok részéről is nagy türelemre és megértésre van szükség, hogy helyzetük símán lebonyolódhassék.

A PÁPA UTASÍTÁSAI

Vatikáni városban elterjedt hírek szerint XII. Pius pápa egy magánkihallgatás során kijelentette, utasította az olaszországi érsekeket és püspököket, hogy légitámadás ellenére se hagyják el helyeiket s osszák meg megpróbáltatásaikat hiveikkel. A Szentatya hozzátette, hogy ennek megfelelően közölte, hogy mint Róma püspöke semmi körülmények között sem hagyja el Rómát.

SPANYOLORSZÁG NEM ISMERI EL DARLANT.

A Daily Express értesülése szerint Spanyol Marokkóban nem adták át azoknak a franciáknak a kiutasítási vizumot, akiket szolgálattteljesítés végett Fracia Marokkóba hívta. Ezek között repülők és tankszakértők is vannak. A lap ebből arra következtet, hogy Spanyolország valószínűleg nem ismeri el a francia északafrikai Darlan-kormányt.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A német vadászok Tuapszétól északra nehéz terep és időjárási viszonyok mellett megrohamoztak egy jelentékenyen megerősített harci állást s több mint 6 kiserődöt elfoglaltak.

Az ellenség **Terektől északra a Volga és a Don között,** valamint a nagy Don-kanyarulatban eredménytelenül rohamozta meg új erők bevetésével a német-román állásokat. Az ellenség a középső és északi szakaszon is az eddigihez hasonlóan hiába támadott helyenként, a betörést ellentámadással visszavetettük.

Más szakaszon már tüzérségi tüzünk megsemmisítette az ellenséges készenléti állásokat. 37 páncélost és páncélos járművet megsemmisítettünk.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli:

Cirenaicában a tüzérségi és felderítő tevékenység megélénkült. A légi haderő bombázta az angol készenléti állásokat és ellátási raktárakat. Tuniszban a légi haderő támadta az ellenség páncélos és gépkocsi gyülekezéseit. Harcirepülőgépkötelékek hétfőre virradó éjjel bombázták Bonne és Filipeville berendezéseit. Német vadászok a Földközi tengeri légitérben saját veszteség nélkül 6 ellenséges gépet lőttek le.

*

Az olasz főhadiszállás közleménye: Cirenaica nyugati részén a tüzérségi és felderítő tevékenység fokozódott. A tuniszi szakaszon Tebourb országúti és vasúti csomópontjának tisztogatási műveletei során megállapítást nyert, hogy a december 1-től 4-ig vívott harcokban az ellenség 1100 foglyot, 72 páncélkocsit, 41 ágyút és 374 tehergépkocsit vesztett. Az olasz és német repülőgépek ismételten bombázták Bonne és Filipeville kikötőjét és Tunisz több vasúti csomópontját. — Mindenütt jelentős károkat okoztak berendezésekben, raktárakban és járművekben. — A tengely vadászrepülőgépei az északafrikai légi harcokban hét ellenséges gépet lőttek le. Három olasz gép nem tért vissza a hadműveletekről. (MTI)

Nyugati légiháború

Az angol légihaderő a felhők védelmében nappali támadást hajtott végre a megszállott nyugati területek ellen. Angol repülők hétfőre virradó éjjel meg támadták nyugat és délnyugat Németországot. A lakosságnak veszteségei voltak. Ezekben a támadásokban a csatorna felett és a német partvidék felett a német vadászok, a légvédelmi tüzérség és a haditengerészet nappal 30 angol vadász bombázógépet lelőtt éjszaka pedig 5 bombázót. Három repülőgépet elvesztett. Veszteségei mellett nappali támadásokat hajtott végre, jó eredményelvü délkelet Anglia célpontjai ellen. (MTI)

Japán-angolszász háború

Tokio, dec. 7. A Domei Iroda ismerteti a japán hadtengerészet nek kelet nagyázsiai háború első esztendejében elért eredményeit, amelyek a tengeri háború világtörténelmi évkönyveiben nem találták párjukat.

Az eredmények a Domei Iroda közlése szerint a következők: **Elsüllyesztettek összesen 262 hadihajót, megrongáltak 155 hadihajót, zsákmányul ejtettek kilenc hadihajót elsüllyesztettek vagy megrongáltak összesen 240 ezer tonnányi kereskedelmi hajót, lefoglaltak 220 ezer tonnányi 503 hajót és lelőttek, vagy megrongáltak 3798 ellenséges repülőgépet.**

Agyonlőttek egy francia laptudósítót

Vichy, dec. 7. (Interinf) Angolszász forrásból származó jelentések szerint Északafrikában letartóztatták az *OFI harom tudósitóját. Hire járt*, hogy az egyik tudósitót agyonlőtték. Vichyben nem kaptak még hivatalos közléseket ezekről a letartóztatásokról. Hivatalos körökben hangsúlyozzák, hogy Franciaországnak, — ha a jelentések igazaknak bizonyulnának, — mindenkor módjában áll megtorló intézkedéseket tenni. (MTI)

József főherceg felavatása harckocsi ezredtulajdonossá

Esztergom, dec. 7. Esztergom helyőrsége és az első honvéd páncélos hadtest bensőséges ünnepség keretében avatta fel az első harckocsiezred tulajdonosává *József kirdlyi herceg* tábornagyot.

Vasárnap már a kora reggeli órákban megindult Esztergom közönsége a Gyakorló tér felé, hogy tanuja legyen a szép és lélekemelő ünnepségnek.

A királyi herceg a Himnusz hangjai mellett lépett az emelvényre és messzecsengő hangon ünnepi beszédet intézett új ezredéhez. A beszéd után a páncélezred parancsnoka megköszönte őfelségének, hogy az ezredet tulajdonába vette.

A beszédek elhangzása után a kivezényelt csapatok díszmenetté alakultak. Egymás után vonultak el a gyalogsági, a gépkocsi és harcikocsi zászlóaljak a rületi vizsgálóbiztos az orosz támadásoknak erősen kitett királyi herceg előtt. Majd a királyi herceg gépkocsijába szállt és az esztergomi laktanyába hajtatott, ahol díszebéd volt. (MTI)

—oOo—

Kultúrelőadás a Máv. műhelytelepen

Az Egyetértés Önképző Dal- és Segélyegylet kulturelőadásai sorozatában ismét egy nagy sikert könyvelhet el. Vasárnap délutáni előadására a vezetőségnek sikerült előadóul megnyernie *Flohr* Ferencet, a Hunnia filmgyár kitűnő mérnökét. Az Egyetértés színháztermét zsúfolásig megtöltő hallgatóságnak *Sántha* Jenő műszaki tanácsos mutatta be a kitűnő előadót, akit lelkes ovációval fogadtak. Flohr mérnök bevezető beszédében elbeszélte azt a hatalmas haladást, amelyet a néma filmtől a már sikerült hangos filmig meg kellett ezerféle akadállyal küzdeni s a találmányok ezreinek tökéletesítésével, míg elérték a mai előadási módot.

Az előadó nagy szakértelemmel mutatta be a hangos film minden mozzanatát, kitért minden aprólékos részletre, a forgató könyvtől a díszletek, a világítás, majd az arcfestés fontosságát magyarázta meg. Bemutatott egy kisebb film költségelőirányzatot, mely szerény körülmények között is 700.000 pengő körül mozog. A magyar filmgyártás hatalmas utat tett meg, amíg az európai filmgyártók között megérdemelt helyét kivívta s az elsők közé tornázta fel magát. Végül mozgóképen mutatta be a Hunnia filmgyár életét, ahol a kapcsolótáblák labirintusában maga is tevékenykedik. Az értékes előadást a hálás közönség hatalmas tapssal köszönte meg.

Az Egyetértés művészegyüttese Miklós napjával kapcsolatosan alkalmi szavalat és énekszámokkal áldozott a Főméltóságú Úr nevenapján. A hálás közönség egy jól sikerült kulturelőadás kellemes emlékével távozott el. *ó. a.*

—oOo—

— Kosztolányi Béla ny. postatanácsos meghalt. Postás körökben mély részvétet keltett a hír, hogy Kosztolányi Béla ny. postatanácsos meghalt. Vasárnap este rosszul lett, agyvérzést kapott, amely hétfőre végzett vele. Kosztolányi Béla 1878-ban született. A posta szolgálatába 1901-ben lépett, mint postagyakornok. Mint postafőtiszt került a kassai postaigazgatósághoz, ahol 1916-ban postatitkárrá nevezték ki. A világháború alatt mint kekárpátaljai területeken teljesített igen súlyos és felelősségteljes szolgálatot. 1922-ben postatanácsossá nevezték ki. — Mivel a kassai postaigazgatóság Miskolcra került, a miskolci postaigazgatóságon a távíró és távbeszélő ügyosztály vezetésével bízták meg. — Mikor a miskolci postaigazgatóság a debreceni postaigazgatóságba olvadt, ő is a debreceni postaigazgatósághoz került. Másfél évvel ezelőtt nyugalomba vonult. Kosztolányi Béla példaképe volt a kötelességteljesítő, előzékeny, udvarias, fáradhatatlan postafőtisztnek.

—ooOoo—

40 fokos hideg Svédországban

Stockholm, dec. 7. Svédország északi részében *a hideg 40 fok fagypont alatt. Az egész országon hideghullám vonul végig.* (MTI)

Karácsonyra
lepje meg hozzátartozóit hasznos ajándékkal! Keresse fel bizalommal
Kőrösi László céget
Olcsón és jól vásárolhat! Ferenc József út 38. sz.

Apollo filmszínház
Előadások ma kedden: 11-től 1-ig 3, 5, 7 órakor
Férfihűség
Már csak pár napig, a mindenki filmje a: Bulla, Páger és Tolnay parádés alakításuk.

Vígszínház mozgó
Ma és holnap 5 és 7 órakor a megható, művészi amerikai filmremek:
Mellékutca
Fannie Hurst világhírű regénye.
Fősz.: CHARLES BOYER—Margarett Sullivan.

Hungária Filmszínház
Még csak ma és holnap
ALKALOM
Főszereplők: Karády, Somlay, Szilassy, Csortos, Somogyi, Bilicsi, Pethes.
Előadások: 5 és 7 órakor.

Meteor Mozgó műsora
Kedden 3, 5, 7, szerdán 5, 7 órakor utoljára! Simor Erzsi, Turay Ida, Pataki, Juhász, Rajnay G. főszereplésével:
Garszonlakás kiadó
Szombattól: AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK.

Karácsonyi ajándékot
Nagy választék! Szolid ár!
Szlovák üveg- és porcellán-üzletében vásároljon
Csapó u. 32.

Divat és tipusöltöny Finom télikabátszövetek érkeztek
Tóth Gábor Ferenc József út 86. Telefon: 38-92.

Horthy Miklós kormányzó: Hiszek a magyar faj kiválóságában

Vasárnap egész Magyarország mélységes hódolattal és bensőséges szeretettel ünnepelte meg Kormányzó Urunk névnapját.

Imrédy Miklós m. kir. miniszterelnök vasárnap délelőtt kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Úr Őfőméltóságánál. A miniszterelnök a maga, valamint a kormány nevében jókívánságait fejezte ki a Főméltóságú Kormányzó Urunk névünnepe alkalmából.

A Kormányzó Úr vasárnap délelőtt a királyi Várban fogadta a magyar főiskolai ifjúság küldöttségét. A küldöttség nevében dr Sztahó Tibor egyetemi tanár üdvözölte a Főméltóságú Urat, aki friss erőben és egészségben jelent meg a királyi Vár fogadótermében, majd az üdvözlés után kijelentette, hogy **nevenapján mindig szeretettel fogadja a magyar ifjúságot, mert szemtől szembe akarja látni annak az ifjúságnak a vezetőit, amelytől mindenkor bátor lendületet és fegyelmezett munkát vár.**

— Minden megpróbáltatásban — mondotta —, ami az embert és nemzeteket érint, van valami érdekes és fölemelő. Hiszek a magyar faj kiválóságában, hiszek a magyar nép vezetésre hivatottságában és hiszek a magyar föld termőerejében.

*

A multban a diákság az Opera díszelőadásán köszöntötte a Kormányzó Urat, aki azonban mély gyászára tekintettel, az idén nem jelent meg az előadáson. Ezért, amint az ifjúság szónoka mondotta: „Ma a rádión küldjük köszöntésünket az első magyar embernek. Fáj a magyar ifjúságnak, hogy ünnepén nem láthatja a Főméltóságú Úr erőt, reményt, hitet sugárzó daliás alakját, fáj, de kétszeresen fáj neki az, amiért nem láthatja."

Lelkes hangulatban folyt le a vitézi díszelőadás Kormányzó Urunk névünnepén

Debrecen város és Hajdú vármegye vitézi társadalma vasárnap este az Arany Bika dísztermében rendezett díszelőadáson ünnepelte nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója s a Vitézek Főkapitánya nevünnepét. Debrecen város hazafias közönségének részvétele az ünnepély jelentőségét emelte: elmondhatjuk, hogy Debrecen ünnepelt vasárnap este az Arany Bika dísztermében rendezett ünnepélyen.

A termet zsúfolásig megtöltő közönség soraiban ott láttuk a *hadtestparancsnok urat* a honvédtisztikar debreceni tagjainak élén. Ott voltak Debrecen egyházi és polgári társadalmának kimagasló tagjai, vezetői is.

A zászlók bevonulása nyitotta meg az ünnepély műsorát. A közönség felállva adta meg a tiszteletet a zászlóknak. Az Egyetértés énekkara a Hiszekegyet énekelte, majd dr. vitéz *Gerelyy* Géza Miklós napjára irt ünnepi ódáját szavalta vitéz *Nábrády* Mihály tanár mély hatással.

Az ünnepi beszédet a megbecsült dr. Csilléry András ny. miniszter, egyetemi tanár helyett vitéz dr. *Bessenyei* Lajos ny. tanker. főigazgató mondotta

— Olyan háború dúl a nagyvilágban — mondotta bevezetőben, — amilyen még nem volt a történelem folyamán. Ebben a küzdelemben a mi fiaink is ott csatáznak s hullatják vérüket egy nap azonban a küzdelem, harc közepette is a magyar nép örömének, tiszteletének és hódolatának van szentelve. Ez a mai, amelyen a Kormányzó Úr nevenapját ünnepeljük.

E szavaknál a közönség helyéről felállva lelkesen, hosszan tartó tapssal és éljenzéssel ünnepelte Magyarország Kormányzóját.

— Ez az ünneplés, hódolat és tisztelet, kell hogy enyhítse azt a kimondhatatlanul súlyos és egető fájdalmat, amely Szent István napján történt tragédiával a budai vár lakóinak szülői és hitvesi szívét szinte porig sujtotta.

A továbbiakban hangoztatta Bessenyei Lajos, hogy Mohács óta 400 esztendeig idegen fajú emberek kormányoztak a magyarság fölött, de most immár húsz éve tiszta magyar szívű, tiszta magyar fajú ember áll Magyarország élén, aki a sok értékkel megáldott magyar fajta legkiválóbb személyisége.

Méltatta a Kormányzó Urat, mint katonát, az otrantói csata legendás hősét, mint politikust, aki a szegedi gondolatban egyesítette mindazokat az eszményeket, amelyek ma egy új Európa eszményei. A hős, az államférfi és a lovag jellemvonásaiból fonódik össze Magyarország Kormányzójának egyénisége. Méltán tölti el hát minden magyar szívét a büszke öröm, ha reagondol.

A hit fontosságát hangoztatta ezután a szónok. A Kormányzó Úr hitt és semmi sem volt előtte lehetetlen. A trianoni elesettségből felemelkedett a kis Magyarország, területe meggyarapodott. De most ismét válságban vagyunk, hitetlenek vannak köztünk. Oda kell kiáltanunk nekik: *Legyen hitetek és akkor hegyeket mozditunk ki helyükből.* Teljes bizalmunkat vessük hát Kormányzó Urunkba és kövessük őt.

— A világítótoronyra is akkor van szükség, amikor vaksötét van, amikor tombol a vihar. Ha hittel mentünk a béke éveiben Kormányzó Urunk után, akkor ma, amikor tombol a vihar, százszor inkább kell letennünk sorsunkat bizalommal az Ő kezébe, mert egészen bizonyos, hogy ha lehetséges boldog kiút, Ő rá fog minket vezetni. Ünnepeljük ma névünnepén. *Fény nevére áldás életére.*

A Szózatot énekelte ezután az *Egyetértés* énekkara, majd a műsor második részében művészi számok ragadtatták tapsra a közönséget. Igen szép volt a műsort befejező *pantomim*, amelynek befejező tablójában a muzsák: *Bosko* Zsuzsa, *Demény* Éva, *Fehérváry* Emőke, *Ferenczy* Nóra, *Mike* Erzsike, *Pápay* Erna, *Perényi* Enikő, *Perényi* Ildikó, *Roncsik* Klári, *Sáry* Edith, *Sóváry* Adél, *Sztehlo* Eszter, *Sztehlo* Judit, *Toókos* Ildikó hódolatukat fejezték ki a Kormányzó Úr mellszobra előtt. A csoport előkészítésének érdeme *Tarcsay* Oswaldé és *Jobbágy* Ilonkae.

Hasonló sikere volt a műsor többi szereplőinek. B *Madarász* Gizella futtymüvésznőnek, H. *Timkó* Margit harmonikaszámainak *Tikos* Sárika, *Balogh* Béla és *Kállay* Erzsi táncának.

A debreceni közönség örömmel látta viszont T. *Timár* Ilát, aki Verdi: Rigoletto-jából énekelt egy áriát, majd pedig Gayné Édy egy időszerű, vidám csárdását kirobbanó sikerrel.

Szigethy Gyula karigazgató vezénylésével az Egyetértés énekkara szerepelt még a díszelőadás műsorán, amely kitűnő teljesítményt nyujtva Rávfy: Ismerek egy szép országot című dalát énekelte el.

A Magyar Kötelességteljesítés Mozgalmának alakuló ülése



Az Egyesületközi Együttműködés szervezete egybehivta a főváros társadalmi egyesületeinek és egyéb szervezeteinek vezetőit, hogy közreműködésükkel megindithassa működését a Magyar Kötelességteljesítés Mozgalma. Az újvárosháza közgyűlési termét zsúfolásig megtöltötték a megjelentek, ott volt dr. Antal István nemzetvédelmi és propagandaminiszter Homonnay Tivadar főpolgármester, Szendy Károly polgármester, Jánosi Áron, Tömböly Dénes, Padányi Gulyás Jenő országgyűlési képviselők.

Donáth György országgyűlési képviselő bevezető beszédében kiemelte, hogy a mai időkben első rendű fontosságú a társadalom minden rétegének legszorosabb összefogása és együttműködése. Megemlékezett a Kormányzó Úr névnapjáról s az egybegyultek hosszasan ünnepelték a Kormányzó Urat. Számos felszólalás után dr. Donáth György bejelentette, hogy az ország minden részében megindult a mozgalom és a szervező bizottságok értekezletet tartanak. *Új jelvényt is készittetett* a mozgalom és ennek jövedelmét a Kormányzó Úr hitvesének nyomorenyhitő akciójára fordítják.

Meghalt Varga Imre, ki a török szultántól érdemrendet kapott

Nevezetes ember dőlt ki az elok sorából. Meghalt *Varga* Imre, egykori hirneves debreceni szitakötőmester, akire még sokan emlékeznek a debreceni iparostársadalom körében. Nemcsak szakmájában volt kiváló, hanem *mint dalos is szép sikereket ért el* és világot járt ember volt. A Városi Dalegylettel kint járt Törökországban és az akkori török szultán előtt is énekeltek. A Dalegylet tagjai sorában a szultántól a »*Szanáj*« érdemrendet kapta meg, melyre haláláig büszke volt.

Késő öregkorára Varga Imre kénytelen volt iparával felhagyni és szükös körülmények közé jutva, kénytelen volt magát a *városi szegényházba felvetetni.* Itt következett be halála is. *Három gyermeke Amerikában él,* ezek azonban a háborús körülmények miatt nem tudtak gondoskodni róla.

Szép kor ért el Varga Imre, 90 éves korában ragadta el a halál. Temetésén, mely hétfőn délután történt a város költségén, megjelent a Városi Dalegylet is, mely Lókody László vezénylésével gyászdalokat énekelt. A híres dalos temetésén számos előkelőség is megjelent.

Hirdetmény a hüvelyes termények forgalmának szabályozásáról

A 113.600—1942. K. M. sz. rendelet szerint babnak, borsónak, lencsének, hajdinának, máknak, keserűcsillagfürtmagnak, lóbabnak és cirokmagnak, valamint ezek hántolt, őrölt, darált, pörkölt, vagy extrahált termékeinek nagybani vásárlásával és forgalombehozatalával csak a Magyar Hüvelyes és Olajosmag Kiviteli Egyesület tagjai, továbbá a kijelölt cukornagykereskedők és azok a nagykereskedők foglalkozhatnak, akiket erre a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr a közellátásügyi miniszter úrral egyetértve kijelöl.

Az érvényes iparjogosítványnyal rendelkező kiskereskedők a termelőtől a fentebb felsorolt terményekből és termékekből a gazdasági év folyamán nem vásárolhatnak többet, mint amennyit az egyes árufajtákból az 1941. évi július hó 1-ik napjától az 1942. évi június hó 30-ik napjáig nyilt árusítási üzletükben a közvetlen fogyasztók részére forgalomba hoztak és az ily módon megvásárolt terményeket és termékeket kizárólag nyilt árusítási üzletükben hozhatják forgalomba.

A fogyasztók és termelők háztartási és gazdasági szükségletük fedezése céljából a felsorolt terményeket és termékeket akár a kereskedőtől, akár a termelőtől szabadon vásárolhatják; nem vásárolhatnak azonban ezekből a terményekből és termékekből többet, mint amennyit az 1943. évi június 30. napjáig háztartásukban, illetőleg gazdaságukban tényleg felhasználnak.

Babot, borsót, lencsét, hajdinát, keserűcsillagfürtöt, lóbabot és cirokmagot, valamint ezek hántolt, őrölt, darált, pörkölt, vagy extrahált termékeiket 100 kg és ennél nagyobb, makot pedig 50 kg és ennél nagyobb mennyiségben az ország egész területén egyik község (város) területéről más község (város) területére csak **szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.**

A szállítási igazolványt az Egyesülés tagjainak, a kijelölt cukornagykereskedőknek és kijelölt nagykereskedőknek az Egyesülés, másoknak a feladás helye szerint illetékes községi elöljáróság (polgármester) Debrecenben a Gabona Iroda állítja ki.

Babot, borsót, lencsét, vagy hajdinát állatok takarmányozására felhasználni tilos.

Azokat a bab-, borsó-, lencse-, hajdina-, mák-, keserűcsillagfürtmag-, lóbab- és cirokmag készleteket, amelyeket az Egyesülés be kellett jelenteni, birtokosuk köteles legkésőbb **az 1942. évi december hó 31-i napjáig** az Egyesülés valamely tagjának, valamely kijelölt cukornagykereskedőnek, vagy a rendelet alapján kijelölt nagykereskedőnek hatósági áron megvételre felajánlani.

A felajánlási kötelezettség alól a rendeletben foglaltak szerint mentesített terményeket továbbra is zár alá helyezettnek kell tekinteni és azokat az Egyesülés valamely tagjának, vagy valamely nagykereskedőnek megvételre haladéktalanul fel kell ajánlani. — **A vetőmag céljára mentesített, de el nem vetett terményeket a vetés idő elmúlta után** legkésőbb 8 nap alatt kell megvételre felajánlani.

A rendelet megszegése kihágást képez és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő. Egyebekben bővebb felvilágositást a Budapesti Közlöny 1942. évi december hó 6-iki 278. számában megjelent rendelet nyujt.

Polgármester

Hol kell a hozzátartozóknak a katonai kedvezményeket kérvényezniök?

A honvédelmi miniszter rendelkezése értelmében a tényleges szolgálatot teljesitő katonák hozzátartozóinak fiuk, testvérük, vejük, unokájuk, férjük érdekében a következő hatóságokhoz kell kérvényüket benyujtaniok:

1. A családfenntartói kedvezményt és több katonát adó családok kedvezményét az I. fokú hadkiegészitő hatóságtól (polgármestertől, illetve főszolgabirótol) kell kérni.

2. A rendkivüli fegyvergyakorlatra behivott tartalékosok és póttartalékosok szabadságolását családi és gazdasági érdekből) a katona állománytestétől (pöttestétől) kell kérni akkor is, ha a fronton szolgál.

3. A besorozottak, de még be nem hivottak, továbbá a be nem sorozottak katonai ügyekkel ahhoz a m. kir. honvéd kiegészitő parancsnoksághoz forduljanak, amely besorozta őket, illetve amelynek területén laknak.

4. A ténylegesen nem szolgáló tartalékosok és póttartalékosok katonai ügyeit az a parancsnokság intézi, amelyet a nem tényleges birtokában levő szürkeszinű »Igazolványi lap« 15. rovata jelez.

Női:
téli kabátot, bundát
Férfi:
téli kabátot, városi bundát
Vágó-tól
Széchenyi és Piac u. sarok

Bevonulás előtt rendeljen vattelines ujjas mellényt NADOR úriszabóságában Szent Anna utca 10. sz. — Városi bérház.

Karácsonyra órát, ékszert, dísztárgyakat Hora Endrétől Kossuth u. 2. Városházépület. Tel. 34-59

Mit ajándékozzunk Karácsonyra?

Levélpapirt Irókészletet Irómappát

Képes-, mesés és ifjúsági könyvet

Ma a legolcsóbb karácsonyi ajándékok! Mindezekből feltünő választékot talál

„Méliusz" könyvkereskedés

közismert szaküzletében

Játékáruban **kifogyhatatlan**

Jánossy üzlete Simonffy u. 1.

Könyvel, merleget készit a

Könyvelesi Szakiroda

Vörösmarty-utca 24.

debreceni Csokonai színház

IGAZGATÓ BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

Kedden délután: **Vén diófa.**
Kedden este: **Nemes Rózsa.**
Szerdán este: **Bolond Ásvayné.**
Csütörtökön este: **Nemes Rózsa.**

SZINHÁZI KISTÜKÖR

KOLLÁR LIVIA egyéni bája, nagyszerű tehetsége viszi sikerre a »Nemes Rózsa« c. zenés vígjátékot a Csokonai Színház ujdonságát. Vasárnap este Márkyval előadott duettjét háromszor kellett megismételnie, de egyébként is számos nyiltszini tapsot és vastapsot kapott... Kollár Livia, akinek tehetségét már Budapest fémjelezte, olaszországi filmszerződése megerősitette, a »Nemes Rózsa«-ban egyszerre beérkezett hivételes tehetségeink sorába...

A »GÉSÁK« a régi idők hangulatos, nagysikerű operettje kerül felújításra a Csokonai Színházban. Rövidesen színre kerül az »Esküvődön én is ott leszek« cimű mulatságos Kőrössy-operett is.

Nagysikerü zenekari matiné a Csokonai színházban

Az NMK magyar népzenész szakcsoport debreceni testülete nagysikerű zenekari matinét rendezett vasárnap délelőtt a Csokonai Szinházban. A megnyitó beszédet dr. *Molnár* Lajos MÁV-tanácsos, a népzenészek helyi csoportjának diszelnöke, a magyar dal- és zenekügy lelkes barátja és pártfogója tartotta. Beszédében vázolta a szakcsoport munkásságának célkitüzéseit, majd *lelkes szavakkal emlékezett meg Kormányzó Urunk névünnepéről.* Beszéde végén megkapó szavakkal *üdvözölte a matinén megjelent sebesült honvédeket és a nagyszámú közönséget.*

A nagyhatású megnyitószavak után az utánpótlás zenekara *Rövid* Vilmos vezényletével a Himnuszt játszotta. Majd sorra kerültek a szebbnél szebb bemutató számok, *Farkas* Sándor magyar nótákat énekelt *Benczi* Gyula kíséretével. *Máthé* Lili hegedűművésznő frenetikus sikerrel játszott operettrészleteket, *Püspök* Sándor kellemes tenorján nagy tetszés mellett müdalokat adott elő *Ámit* István kíséretével. *Székely* Károly és *Kállay* Erzsébet, a Csokonai Színház tagjai sikeres magyar táncokkal szerepeltek, *Nagy* Lajos magyar nótákat énekelt *Buri* Lajos kíséretével szép siker mellett.

Külön meg kell emlékeznünk Varga Sándor énekszámairól. Varga komoly tehetség, akinek finom, kulturált és nem mindennapi hangja méltán robbantotta ki a nézőtér tapsviharát. Szép jövőt jósolunk a kitünő énekesnek. *Csiki* Géza finoman aláfestő kisérettel látta el a nagyszerű énekszámokat.

Szünet után az utánpótlás zenekara szerepelt Rövid Vilmos vezénylésével igen szép siker mellett. Káldi Zsigmond hagyományos siker mellett énekelt Dankó-nótákat. Előadásában külön ize, varázsa van ezeknek a daloknak. Ezután *prímás-parádé* következett, a helybeli prímások: Szitai Károly, Primó Károly, Barki Miska, B Kálló István játszottak zenekari kisérettel.

Hódossy Judit, a Csokonai Színház művésznője kellemes, tiszta szopránján nagyszerűen énekelt müdalokat *Magyari* Gyula, a szakcsoport elnökének művészi kíséretével. Nagy sikere volt *Varga* Sándor újabb énekszámainak is, ezuttal Hajdu Bandi látta el a kíséretet. Élményt jelentő számmal szerepelt a matinén dr. Molnár Lajos MÁV tanácsos, a szakcsoport diszelnöke, aki az egyesületi nagy zenekar kísérete mellett magyar nótákat játszott kifinomult művészettel, egyéni ízzel, olyan sikerrel, hogy ráadást kellett játszania.

A honvédek javára rendezett tehát nemes, hazafias célú zenekari matiné a Rákóczi indulóval ért véget. A matiné rendezése Magyari Gyula, dr. Molnár Lajos, Hajdu Bandi és Rövid Vilmos érdeme.

A felekezeti béke kérdése a Turul Diétán

dr Soós Béla tartotta az első előadást

A Turul Szövetség Attila B. E. Gömbös Gyula Törzse által szervezett *Turul Diéta* első előadásán, amelyen *a felekezeti béke kérdését* illetően református részről dr. *Soós* Béla egy. ny. r. tanár szólalt fel, nagy érdeklődés nyilvánult meg a hazafias szempontból felvetett kérdések iránt.

Mikházi *Kovács* Tibor h. ker. vezér a Diéta megnyitása előtt hódoló szívvel emlékezett meg Kormányzó Urunk névestélyéről. Kifejtette, hogy a gondviselő Isten teljes joggal nevezhető a »magyarok Istenének«, mert valahányszor a történelmi Sors népi életünk hajóját a kérlelhetetlen végzet viharos tengerének zúgó, kavargó örvényei felé sodorta, a veszélyeztetett hajó kormánya mellé mindig adott megfelelő élesszemű és acélkezű, bátor szívű és erőslelkű kormányost, aki nemzetünk hajóját a háborgó vizekről ismét visszavezette az újjáéledő nemzeti nagyság, az acélos egységgé kovácsolt népi erő védelmet és biztonságot nyujtó kikötőjébe. Ez történt 1919-ben is!

Mikházi Kovács Tibor szavait a jelenvoltak nagy lelkesedéssel hallgatták s a beszéd elhangzása után *felállva hosszan éltették a Főméltóságú Kormányzó Urat.*

Ezután került sor a Turul Diéta első előadására, amelyet dr. *Soós* Béla egy. ny. r. tanár tartott meg. Nagy érdeklődéssel várt beszéde elején Máté és János evangéliumából idézve megállapította, hogy az egész keresztyénség alaptörvénye *az a szeretet*, amelyet a megváltó Jézus Krisztus hirdetett és parancsolt az Őt követőnek. Ahol ezt a parancsolatot keresztyén alaptörvényt megtartják, ott felesleges a felekezeti kérdést feszegetni, mert minden e téren jelentkező problémát megold, illetve áthidal a krisztusi szeretet.

A valóban vallásos ember, ki a szeretet törvénye alapján él és cselekszik, légyen az bármilyen más keresztyén felekezethez tartozó, az nem is szít ellentétet, harcot keresztyén és keresztyén között, hanem a kölcsönös béke művén dolgozik. Önző egyéni érdekek munkája a felekezeti békétlenség, melyet a felebaráti szeretet törvénye alapján feltétlenül el lehet és el is kell kerülni! Hivatkozott az *Erdélyben e téren fennálló egészséges közszellemre*, ahol az egyes keresztyén valláskelekezetek lelkészei nem egymás ellen, hanem egymás mellett, nem mint ellenségek, hanem mint barátok, testvérek küzdenek és harcolnak közös célokért, Krisztus országáért.

Az együttműködési vágy szinte állandóan él a lelkekben s ez több izben meg is nyilatkozott. *Egyik legkedvesebb emlékei közé tartozik az, hogy közvetlen, baráti meghittségben és meleg testvéri szeretettel, több izben egymást karonfogva sétálhatott a katolikus dr. Lindenberger János apostoli helynökkel.* A vallás, a hit lelki dolog, tehát a békének is a lélekből kell kiindulnia.

Az együttműködés s így a felekezeti béke megteremtése annál inkább lehetséges, mivel számos olyan terület van, amelyen az egyes keresztyén egyházak közös harcot indíthatnak a közös ellenség: a bűn, a vétek, a minduntalan s különösen napjainkban felburjánzó emberi rútság, gyarlóság, hiványség ellen a nagy közös cél: Krisztus győzelme érdekében!

A kiváló szónok őszinte és tárgyilagos szavai a jelenvoltak lelkében mély benyomást keltettek.

A megjelentek közül többen kérdést intéztek az előadó dr. Soós Bélához, aki a felvetett kérdésekre nyomban kimerítően és megnyugtatóan válaszolt.

Magát az előadás tárgyát illetőleg felszólalt P. *Kiss* Szaléz ferences házfőnök, nyilastelepi róm. katolikus plébános is s barátságos szellemben a római katolikus egyház véleményét ismertette néhány felvetett kérdést illetőleg.

Csokonai Színház

Kedden délután 3 órakor filléres helyárakkal
Vén diófa
A szezon legnagyobb sláger operettje!

Kedden este fél 7-kor B) bérletben
Nemes Rózsa
Mulatságos fordulatos zenés vígjátékujdonság!

Szerdán filléres helyárakkal
Bolond Ásvayné
huszadszor.

Tánciskolák

* **Schaff tánciskolájában**, a Koronában az új tanfolyam 7-én megkezdődött. Beiratások még elfogadtatnak.

* **Vattay Margit** tánc- és mozdulatművészeti iskolájában szakszerű mozdulatnevelés, tánc, akrobatika, stepp, 3 éves kortól hallásképzés. Kossuth 11.

Leghasznosabb karácsonyi ajándék: jó szemüveg, látcső, lornyette, fényképezőgép

Ungár József

látszerész és fotószaküzlete Széchenyi u. 1.

AJANDÉKNAK

Babamackók gyermekruhák és fehérneműek

NEUWIRTHTOL **Kálvin-tér 3. sz.**

A faelátásról és a hadbavonultak hozzátartozóinak megsegitéséről tárgyaltak a pékek

Galamb Ferenc elnöklésével népes ülést tartott tegnap délután a sütőiparosok szakosztálya. Az elnök bejelentette, hogy **a polgármester a városi fából 500 köbméter tüzifát utalt ki és ezt a mennyiséget azonnal ki is osztották. A mult héten a Kárpátaljáról érkezett 705 mázsa fa, ezt is kiosztották.** Elsősorban azoknak adtak most fát, akiknek semmi készletük nem volt, ahol a családfő hadbavonult. A következő szállítmányból azokat részesítik kiutalásban, akiknek eddig még nem jutott. Elsősorban a külsőségen levő pékek kaptak fát, hogy a legszegényebb néposztálynak sülhessenek kenyeret. A belsőségi pékek csak felét vagy harmadát kapták annak, amit kértek. Hangsúlyozta Galamb Ferenc, hogy nem várják az iparosok a faszükségletüknek kizárólag a várositól vagy az Ipartestület útján való kielégítését, hanem még áldozatok és utánjárás árán is igyekezzenek fát szerezni, hogy üzemük zavartalan fenntartását biztosíthassák.

Tárgyalták a hadbavonultak és rászorultak segélyezési ügyét is. A kérdéshez felszólalt **Szabó Mihály** pékmester és javasolta, hogy aki ahány mázsa lisztlel elszámolt, annyi pengőt fizessen a segélyalapba, de aki nem volt még katona, az legalább kétszeresét adja. Azt is kérte, hogy akinek tehetségében áll, még többet is adhat, mert a hadbavonultak hozzátartozóit erősebben kell támogatni, hiszen ha 50—150 pengőt adnak is nekik, nem sokat jelent.

Tóth Gyula II. sütőmester arra mutatott rá, hogy a hadbavonultak hozzátartozói mind rá vannak szorulva a segítségre.

Galamb Ferenc elnök azt kérte a szakosztály tagjaitól, hogy adakozzanak jó szívvel a segélyalapra, mert jobb adni, mint kapni. A hadbavonultak hozzátartozói, akik írásban kérik a segélyezésüket, a szakosztály határozata alapján 50—50 pengő segélyben részesülnek.

Ifj. **Schneider János** sütőmester és a pénzváros nyomban be is szedték az adományokat a jelenlevőktől. Ifj. Schneider János még ma, kedden délelőtt 11—12 óráig az Ipartestületen tartózkodik és kéri, hogy akik a segélyalapra adakozni kívánnak, itt keressék fel.

Cipőkrémkészités közben felrobbant a terpentin egy Szepességi-utcai üzemben

A Szepességi-utca 14. szám alatt Mayer Izidor üzemében cipőkrémkészítés közben eddig meg nem állapítható okból felrobbant a terpentin és tűz keletkezett. A robbanás és tűz következtében Mayer Loránd 18 éves fiú füstmérgezést szenvedett. A tüzet a környéken lakók a kivonult tűzoltókkal percek alatt eloltották és a füstmérgezést szenvedett Mayer Lorándot a klinikára szállították.

— Újvidék város törvényhatósági bizottságának közgyűlése Fürjes János napszámost felsőházi taggá, Juhász József kisgazdát pedig póttaggá választotta.

Karácsonyra

Női téli-kabátok bundák!

Férfi kalapok

divatáruk, szőrmesapkák, férfi fehérnemüek

most is jó minőségben szolid árakon

MAGOLCSAI NAGY MIHÁLY

-nál

Holnap lesz dr Heybey Wolfgang vetitettképes előadása a modern német irodalomról

Érdekes előadás színhelye lesz holnap a Német Tudományos Intézet. Dr **Heybey Wolfgang,** az intézet vezetője vetitettképes előadást tart a mai német irodalom legkiemelkedőbb alakjairól. Az előadás, mely szerdán délután 6 órakor kezdődik, az általános irányelvek ismertetésén kivül a mai Németország irodalmi nagyjainak arcképét, kézirását is befogja mutatni, képek vetítésével.

Az előadás iránt az Intézet nallgatóközönségén kivül helybeli irodalmi körök is nagy érdeklődést tanúsítanak, hiszen a Csokonai Kör a multban értékes magyarnyelvü áttekintést is adott ki a modern német irodalomról. Az előadáson belépődij nincs, minden érdeklődőt szivesen látnak.

Debrecen közegészségügyi helyzete

A városi közigazgatási bizottság most tartott rendes havi ülésén dr Gaertner István m. kir. tisztifőorvos jelentést tett a multhavi közegészségügyi viszonyokról. Közölte, hogy novemberben 99 házasságkötés történt, élve született 188 gyermek, meghalt 132 egyén, a természetes szaporodás 56 volt. Az egyéven aluli korban elhalt gyermekek száma 11, ami az élveszületések 5.9 százalékának felel meg.

Hevenyfertőző betegségben 5 egyén halt meg, ez 4.6 tízezreléknek felel meg. **Gümőkórban 13, rák miatt 8, szív- és érbetegségben 27 ember halt el. A vörheny és kanyaró jelentkezett nagyobb számban.** Hastífusz megbetegedés 29 esetben történt, 1 halálos kimenetelü volt.

Hajdú megye törvényhatósága december 15-én tartja téli rendes közgyűlését

Két felsőházi rendes tagot és két póttagot választ a közgyűlés

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága december 15-én tartja délelőtt fél 10 órai kezdettel téli közgyűlését.

A rendes közgyűlés egyik legfőbb pontja dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző előterjesztése lesz *két felsőházi rendes és két póttag választására nézve.*

Nagy érdeklődésre tart számot Rásó István alispán előterjesztése *a debreceni református Kollégium anyagi támogatása iránt.*

Megalakítja a törvényhatósági bizotság a kijelölő bizottságot ezen a közgyűlésen, ebben két rendes és egy póttagot választanak. Ugyancsak a téli közgyűlés választja meg a testnevelési bizottság tagjait.

A közgyűlést megelőző napon, december 14-én délelőtt 9 órakor lesz a közigazgatási bizottság ülése, ezután pedig a másnapi közgyűlés tárgysorozatát előkészítő kisgyűlés.

Vöröskeresztes oktató-testvér tanfolyam Debrecenben

A mai háborús időkben a magyar Vöröskerszt különös súlyt helyez az ápolónőképzésre, amely hazafias munkában a debreceni vöröskereszt szervek is — úgy a városi fiók, mint a megbizotti és az önkéntes főápolónői kar, — élénken kiveszik részüket. Számos jól sikerült házibetegápolási és önkéntes ápolónői tanfolyam vizsgájáról volt alkalmunk az utóbbi hónapokban beszámolni. Vasárnap, délelőtt pedig egy *vöröskeresztes oktatótestvér tanfolyam vizsgája zajlott le Debrecenben.* Oktatótestvér tanfolyamokat eddig csak a Központban Budapesten rendeztek s egyet nem régiben az erdélyi vöröskereszt központban, Kolozsvárt. Úgy, hogy tulajdonképen vidéken ez volt a legelső ilyen tanfolyam.

A vizsgát báró *Apor* Gizella országos főnökasszony képviseletében dr. *Bacsó* Jenőné hadtesti önkéntes főápolónő vezette le, aki a vizsga megkezdése előtt meleg szavakkal emlékezett meg Miklós nap alkalmából a Kormányzó Úr Őfőméltóságáról, a Magyar Vöröskereszt Legfőbb Védnökéről.

A vizsgán, amely kitűnő eredménnyel zárult, megjelent *Nagybákay* Antal hadtesti főmegbizott helyettes és dr. *Tatay* Zoltán, a helyi városi fiók elnöke. A hallgatók mind a legnagyobb szabatossággal feleltek és kivétel nélkül képesitést nyertek az oktatótestvéri tisztségre.

A vizsga végeztével *Nagybákay* Antal főmegbizotthelyettes a Vöröskereszt központja nevében elismerését és hálás köszönetét fejezte ki elsősorban dr. Bacsó Jenőné hadtesti önk. főápolónőnek, aki ezt a tanfolyamot kezdeményezte s amely tanfolyam az ő, valamint a városi fiók együttes áldozatkészségéből valósult meg. Igy hálás köszönetét fejezte ki dr. Tatay Zoltán a városi fiók elnökének, aki nagy megértéssel mozditotta a tanfolyam ügyét elő, úgy, hogy e tanfolyam rendezése a városi fióknak is mindig külön érdeme marad. Hálás köszönettel adózott dr. *Darkó* Jenőné Debrecen sz. kir. város önk. főápolónőjének és helyettesének dr. *Tóth* Lajosné önk. főápolónőnek a tanfolyam ügyeinek lebonyolításáért és *Kramer* Ilona oktatótestvérnek, aki a tanítás nehéz munkáját végezte a tőle megszokott nagy szeretettel és hozzáértéssel.

Végül dr. *Tatay* Zoltán, a városi fiók elnöke intézett lelkes, buzdító szavakat az új oktatótestvérekhez és Isten áldását kérte leendő munkájukra.

Az oktatótestvéri vizsgát a következő hölgyek tették le: *Balla* Irén, *Buza* Gáborné, *Dicsőfi* Marianna, *Gencsy* Judit, *Harsányi* Béláné, *Heutschy* Irma, *Kassay* Lajosné, *Marschalkó* Ilona, *Orbán* Balázsné, *Rózsa* Lenke, *Szolnoky* Lajosné, vitéz Tóth Lászlóné, dr. *Tóth* Lajosné.

Megdöntötték a Hortobágyon a vadlibavadászok rekordját

Rédey Zoltán 149 libát lőtt vasárnap

Emberemlékezet óta nincs annyi vadliba a Hortobágyon, mint az idén, valósággal lfekete a puszta a sok libától. A vadlibavadászok részére valóságos paradicsom lett a puszta és minden vadásznak jó napja van.

A vadlibászat terén a rekordot néhány héttel ezelőtt a budapesti svájci követ fia javította meg, aki egy húzáson 138 libát lőtt le. Ezt a rekordot döntötték meg most vasárnap a Hortobágyon. Rédey Zoltán, a nagyháti uradalom intézője a halastavaknál vadászott és 149 libát lőtt le. A nagy vadászszerencsének gyorsan híre futott és a debreceni vadászok is egyre nagyobb számban igyekeznek a Hortobágyra, hátha nekik is lesz olyan szerencséjük, hogy rekordot javíthatnak. Hétfőn egy német vendég 32 libát lőtt le. A vadászó debreceniek is jó eredményeket értek el.

Dohánycsempészek a debreceni törvényszék előtt

Ebben az esztendőben sok a dohánycsempész és a szűzdohány forgalma feljavult. A különféle utakon szerzett dohány miatt kerültek többen a debreceni törvényszék elé. Elsőnek Balog Sára esztári cigányasszonyt ítélte el dr **Nyerges Miklós** törvényszéki bíró. A cigányasszonyt 1368 pengő pénzbüntetésre ítélték el. Az ítélet jogerős. Tekintettel arra, hogy a cigányasszony nem tudja megfizetni az 1368 pengőt, 21 napi fogházbüntetést kap. — Berényi Imre váncsodi földmüvest 648, Barna Sándorné és özvegy Seres Lajosné pocsaji lakosokat 400—400 pengő, Seres Esztert 720 pengő pénzbüntetésre ítélték el. Nagy Imréné, aki már volt büntetve, ötnapi fogházat és 200 pengő pénzbüntetést kapott.

Felhívás azokhoz a 16-26 éves nőkhöz, aki a német nyelvet bírják

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet vezetősége felhívja azokat a 16—26 éves nőket, **akik a német nyelvet bírják,** hogy hátországban teljesítendő, díjazással járó híradószolgálatra mielőbb jelentkezzenek.

A híradószolgálatra jelentkezők háromhetes tanfolyamon vesznek részt és a tanfolyam sikeres elvégzése után a hadbavonult férfiak pótlására — a szükséghez képest — a honvédség egyes alakulataihoz nyernek megfelelő díjazás mellett beosztást.

Híradószolgálatra jelentkezhetik az, aki a középiskola négy osztályát, a polgári, kereskedelmi, tanítónő- vagy óvónőképző, gépíró vagy gyorsíróiskolát elvégezte.

Jelentkezhetnek továbbá azok is, akik polgári foglalkozásukban gépírónők, kalkulátorok, könyvelők, tarifőrök.

A közeli napokban megkezdődő újabb háromhetes előkészítő tanfolyam jelentkezői közül a tanfolyam egész tartama alatt helybeliek napi 3 pengő térítés és a szükséghez képest villamosviteldíj-megtérítésben,

vidékiek pedig szintén a kiképzés ideje alatt élelmezésmegváltás címén napi 4.60 P, szállaspénz címén napi 2 P és a legolcsóbb közhasználatú közlekedési eszköz viteljdijmegtérítésben részesülnek.

Jelentkezés hétköznapokon délelőtt 11 órától 1 óráig Ferenc József-út 28. szám alatt első emeleten a Népmozgalmi Nyilvántartó Hivatalban.

HIRDETMÉNY. Az 1929:XXX. t. c. 23. §-ának 4. pontja alapján közhirré teszem, hogy Debrecen sz. kir. törvényhatósági bizottsága a f. évi december hó 12. napján, szombaton d. e. 9 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. *Dr. Kölcsey Sándor* pol gármester.

Órát, ékszert,
ezüst dísztárgyat bizalommal vásároljon
Srotter János óra- és ékszerésznél Batthyány u. 13.

Ránctalanitókúrák tökéletes eredménnyel
Böske kozmetika Arany János u. 6.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Irta: Hegyaljai Kiss Géza

(32) (Minden jog a szerzőé.)

Sajnálja, hogy megfosztották keresetétől. Igy még a család fenntartása is válságba kerül.

Fájlalja, hogy távol kell lenni szeretteitől:

Nélkülözése barátaim, jó szüleim, testvéreim társaságának, mit a legszigorúbb büntető hatalmak is ritkán s csak a büntetéses, nem pedig előző fogság súlyosításának legfőbb fokául alkalmaztatnak.

AZ ÖRÖK MUNKÁS

Tépelődéseiből munkával rázza fel magát.

Rendkívül érdekes az angol nyelv megtanulásáért vívott küzdelme. Később egy látogatójának száműzetésében igy szól erről:

— Porkolábjaim azt akarták, hogy a munkátlanság unalma öljön meg. S talán céljukat is érték volna, ha ritkán hozzám bocsátott látogatóim egyike, egy nemeslekű, előkelő hölgy minden követ meg nem mozgat, hogy adjanak számomra legalább olvasnivalót. De végre is mit adtak olvasnom ? Shakespeare művének egy kötetét, hozzá egy angol-német szótárt, de nyelvtant nem, ezek mellé meg ráadásul egy Monick-féle számtant. Elfogadtam az olvasmányokat s menten elkezdtem tanulni angolul. Fogságomig alig volt alkalmam angol szót csak váltani is. Pesten a törvénygyakorlaton létemkor izelitettem bele az angol nyelv elemeibe. De azt is abba kellett hagynom már a kezdetnél, mert körülményeim másként rendelkeztek velem. Nosza hát most újra elővettem az angol nyelvet.

AZ ELSŐ TIZENHAT SOR

— Sohasem felejtem — hogy is felejthetném —, hogy Shakespeare műveinek abban a kötetében, melyet kezembe adtak, tizenhat sornyi szöveg volt az első lapon. Elhatároztam magamban, hogy addig a következő lapra nem fordítok, míg az első lap 16 sorát az utolsó betűig nem értem.

— Hát a kiejtés ?

Szerencsére a szótáram olyan volt, melyben a szók kiejtése elég jól volt jelezve. Először is tehát kiszedtem a szókat az első lapról és elkezdtem a lehető leggondosabb kiejtéssel tanulni egyenként. Ez nem sok időbe került. Sokkal több bajom volt a kiejtéssel, mint az emlékezetbe véséssel. De addig igazgattam, erőltettem számat s nyelvemet, míg régi emlékezéseim és a szótár utasításai alapján az egy elérhető legjobb angolos kiejtést meg nem tanultam. Akkor aztán hozzáfogtam a szöveg értelmének kihüvelyezéséhez.

Tizenhat sorból fejti ki az egész nyelvtant.

— Az angol nyelvtant a szó szoros értelmében fel kellett találnom, mert a nyelv alkotmányának a rendszeréről fogalmam se volt. Amint pedig ezt feltaláltam és a százszor meg százszor átdolgozott tizenhat sort minden ízében tökéletesen megértettem, annyira tudtam angolul, hogy azután csak szóismeretemet kellett gyarapítani, amire a kötet többi része bő alkalmat szolgáltatott. Igy kényszerített rá engem az osztrák kormány, hogy angolul alaposan megtanuljak, — sőt angol szónokká váljak.

Épp ilyen vas eréllyel lát neki számtani önképzésének. Annak később pénzügyminiszteri működésében veszi hasznát.

EGY SÍR DABASON...

Vidéken jobb a megélhetés. Ezért költözik le a fővárosból a budai rab édesapja, édesanyja Alsódabasra. Két lányuk is velük. Lujza nemsokára férjhez megy az abonyi postamesterhez, Ruttkay Józsefhez. A bátyja csak lélekben lehet velök.

A zárka magányában még jobban sóvárog a családi kör után.

Vágyik testvérei után. Foglalatossága ugyan gyakran elvonta tőlük. De — írja — jobban ismerem őket, mint gondolnák s talán jobban szereti, mint mutatni lehet.

Vágyik barátai után. Különösen meleg érdeklődése Wesselényi iránt. Örömmel hallja árvíz idejekori hősiességét. Részvéttel hallja betegségét. Csakhogy a róla való emlékezés elég arra, hogy levelét ne kézbesitsék szüleinek.

Vágyik szülei után. Láthatja még őket ? Édesatyját bizony — nem. Meghal élete 76-ik évében, 1839 július 13-án, Alsódabason. Szenvedéseit feledve sóhajt fel a rab:

— Mindezeknél élesebben fáj: a nagy fájdalom, mely családomat érte, az állapot, melyre családom juta és különösen atyám halála, ki öreg bár, de még élhetett volna, ha keblemre hajtva ősz fejét, békében pihenhetné végső napjait. E helyett vihar érte életalkonyát és nagy fájdalom nehezült reá: ő elhalt és én nem foghattam be szemeit, ő nem adhatta áldását reám.

Temetésekor mirtuszkoszorút küld édesatyja sírjára. Kiszabadulása után pedig sírkövet állít a ráccsal körülvett sírhalomra.

A jó fiú lelkében örökre visszafáj az, ami nincs. Egy szerető kéznek elmaradt a simogatása. Szívének örökké elszomorító emléke marad a sír Dabason...

Beteg az édesanyja is. Mit érezhet a börtönben az, ki szülei a legigazabb gyermeki szeretettel foglalja szive világába s leveleit mindig hűséges fiúi kézcsókolással végzi ?...

Ó, miket és meddig kell még szenvednie ?

(Folyt. köv.)

Gönczy József
úridivat- és egyenruha szabósága
Széchenyi u. 6. Te. 33-03
Kitünő szabás. Elsőrendü kidolgozás.

Révész püspök a Szentkorona eszméről és Thököly Száva példaadásáról

A Kollégiumi Kántus ünnepélye

Bensőséges ünnepélyen emlékezett meg a Kollégiumi Kántus a szerb nemzetiségű Thököly Száva kegyes Kántus-alapítványtevőről a Kollégium Oratóriumában, ahol igen nagy közönség gyült össze.

A Kántus **Szigethy Gyula** főiskolai ének- és zenetanár vezénylésével művészien adott elő egy gyönyörű gyászdalt, majd dr **Erdős Károly** egyetemi professzor mondott megnyitó szavakat. A dal, az ének fenséges voltáról szólott, melynek szárnyán az emberi lélek visszaszállhat a tiszta multba s mely megmutatja, hogy nagy és nemes az emberi lélek hivatása.

Monteverdi: „Jertek egybe" és Bach: „Jöjj, boldog vég..." kezdetű dalokat énekelte el ezután minden dicséretet megérdemlően a Kántus.

Az ünnepi beszédet D. dr **Révész Imre** püspök tartotta. Mindenekelőtt megemlékezett a Kormányzó Úr névünnepéről. Elmondta, hogy eppen **Horthy Miklós volt az első, aki 1926-ban Mohács mezején azt hangoztatta, hogy a magyar nemzet sorsközösségben áll a szerb nemzettel** s kifejezte azt a reményét, hogy mint a multban, a jövőben is megtalálják egymást.

Bejelentette a püspök, hogy a jubiláris ünnepélyre meghívták dr szentiványi Zubkovics György budai szerb püspököt és Popovics Ivánt, a Thökölyánum igazgatóját, akik azonban a legnagyobb sajnálatukra gyenge egészségügyi állapotuk miatt nem jelenhettek meg.

Thököly Száváról, Őfelsége királyi tanácsosáról és aranysarkantyus vitézéről, a szerbség egyik leghivebb fiáról és a Magyar Szent Korona törhetetlen hűségű tagjáról szólott ezután **Révész Imre** püspök. Thököly Száva értékes alapítványt tett a Kollégiumi Kántus javára. Emléke örökké élt és élni fog a Kollégium szivében, amit legjobban a Thököly Száva emlékünnepélyek mutatnak.

— A Bach-korszakban éveken at jóformán ez volt az egyetlen alkalom, amikor — felhasználva az ünnepség „házi" jellegét — **Debrecen magyarsága a templomon kivül is szabadon** összegyülekezhetett. Viszont az elnyomás utáni első fellélegzés alatt, 1826 január 26-án, Thököly születésének századik forduló évében a Kántus a város polgárságával együtt nemcsak szokatlan fénnyel ülte meg ezt az emlékező ünnepet, hanem a dal és a zene iránti akkora lelkesedéssel is, hogy ez alkalommal vetődött fel először a városi zenede megalapításának gondolata, amely — a rögtön megkezdődött nagyarányú adakozás következtében — csakhamar testet is öltött.

A magyar és a szerb lélek közös vonásaival foglalkozva a következőket mondta Révész Imre:

— A Thököly Száva életművében éppen az a nagyszerű, hogy a magyar és a szerb nép sorsközösségét a két népléleknek egyező vonására akarta felépiteni. Már akkor, a 13. század végén, amikor még csirában voltak a következő másfél század sorozatos történeti tragédiái, **világosan meglátta hogy az erőszakos megoldási kísérletek mind a két népre nézve csak átkot és romlást hozhatnak, maradandó és végleges rendezést a déldunai és déltiszai térség** nyelvi és faji bábelében nem teremthetnek.

— A magyarsággal való sorsközösséget Thököly Száva már fiatal korában olyan mélyen átélte, hogy egész gazdag és szép életében nem tágított politikai és kulturális programjától: **kiépiteni a magyarországi szerbség öntudatos nemzetiségi életének európai színvonalú, de teljesen népi gyökerű művelődését, azonban mindezt a magyarsággal testvéri egyességben, a Szent Korona testében, a sérthetetlen** ősi határok között.

Még nem volt harmincesztendős, amikor 1790-ben résztvett a temesvári szerb egyházi és nemzeti kongresszuson. Itt, a kongresszus izzó hangulatú többségével szembefordulva, nagy jogi, politikai és történelmi tudásra valló bátor, hatalmas beszédben **tett hitet Magyarország területi integritása mellett, kimutatva, hogy a szerbség minden jogos nemzeti kívánalma és művelődési törekvése megvalósitható a magyar rendi alkotmány keretei között.**

Beszélt a püspök Thököly Száva számos alapítványáról. Thököly Száva meleg szeretetet érzett Debrecen városa s különösképpen a Kollégium iránt. Alapítólevelében a Kántusról a következőképpen emlékezik meg: **„Érzékeny emlékezettel még 29 esztendő után is lévén azon örömemről, melyet a harmónika éneklés bennem okozott, amidőn a debreceni deákok kollégiumokban engem vigasztaltak, azon hálaadót, amelyet mindig a szivemben hordoztam, íme, most kiadom."**

Nagy beszédét a püspök értékes gondolatokkal fejezte be.

— A színmagyarok ősi anyaiskolája meg a bizanci orthodoxiához tartozó magyarországi szerb nagyúr közt kialakult gyengéd szivbeli kapcsolat semmit sem vesztett jelképes jelentőségéből és tanító erejéből a lefolyt száz év alatt. Ez a kapcsolat azért jöhetett létre, mert tul minden vallásfelekezeti, faji, társadalmi és világnézeti különbségen volt egy hatalmas földi közösség és egy örökké való mennyei közösség, amelybe a debreceni Kollégium is, meg Thököly Száva is beletartozott. A földi közösség volt a Magyar Szent Korona teste, a mennyei pedig a Krisztus teste. **A Szent Korona-eszme, a magyarság keresztyén politikai géniuszának ez a (minden külföldi párhuzam mellett is) páratlan és csodálatos alkotása éppen azt jelenti, hogy mindenki, aki fenntartás nélkül vállalja a magyar államfenséget a történeti magyar** haza területének egységben és **épségében, nyelvére fajára, vallására és társadalmi helyzetére való tekintet nélkül tagja a magyar nemzetnek, amely e szerint nem faji, nem is csupán politikai, hanem spirituális fogalom: misztikus test, amelybe beletartozni lélekkel és hittel lehet csupán.** Ezt a lelket és ezt a hitet viszont igazán mélyen és szilárdan csak a Krisztus misztikus testéhez, a kiválasztottak társaságához, a láthatatlan egy, közönséges keresztyén anyaszentegyházhoz való tartozás alapozza meg, amint maga a Szent Korona-eszme sem más, mint a Krisztus misztikus teste átfogó nagy bibliai igazságának politikai síkban való konkrét alkalmazása, a sacralis uralkodó államszemlélet meg az organikus államszemlélet ősrégi motivumainak belészövődésével, **de különben egészen gyakorlatias és mégis megkapóan mély magyar keresztyén elgondolás szerint.**

— Hanem ez azt is jelenti — és itt vág elevenébe a kérdés a **második világháború óriási talányai előtt vérző és gyötrődő magyar nemzedékeknek —, hogy magyaroknak, szerbeknek, németeknek, szlovákoknak, románoknak egységes és békességes, boldog magyar hazát, „szentistváni Magyarország"-ot csak komoly keresztyén hittel lehet megteremteniök és fenntartaniok.**

A püspök rendkivül értékes, nagyjelentőségű beszéde a megjelentekre nagy hatást tett.

A Kántus ezután Szigethy Gyula: **„A szeretet dicsérete"** kezdetű darabját adta elő nagy tetszést aratva.

Végtelenül kedves, derűs perceket szerzett a hallgatóságnak D. dr **Nagy Sándor** kollégiumi vallástanár, aki Csokonai regényes életrajzából olvasott fel részleteket. Annyi természetesség, eredetiség és melegség csengett ki soraiból, hogy a hallgató szinte átélte a Kollégiumban folyó élet minden mosolyát és édes könnyét.

Csenki Imre kollégiumi zenetanár művészi technikával játszott el orgonán egy Liszt preludiumot és fugát. **Baja Mihály** lelkipásztor, a Petőfi Társaság tagja pedig három értékes költeményét olvasta fel nagy tetszést érve el.

A magasszínvonalú ünnepély a Kántus énekszámával ért véget. Kodály: „Husz..." című darabját adták elő a tőlük megszokott biztonsággal, nagyszerű technikával.

A szülészeti klinika harmadik emeletéről a betonudvarra vetette magát Molnár Mihály 20 éves klinikai napidijas

Szétzúzott testtel, holtan találták meg, szerelmi bánatában követett el öngyilkosságot

Megdöbbentő öngyilkosságot fedeztek fel tegnap a szülészeti klinika épületében. Velőssy Cecil klinikai tisztviselőnő reggel **a szülészeti klinika betonudvarán arccal a föld felé fordulva egy emberi testet talált, körülötte megfagyott vértócsa volt.** Nyomban segitséget kiáltott és az előfutó emberek megállapitották, hogy **az összezúzott testű férfi Molnár Mihály 20 éves szülészeti klinikai napidijassal azonos.** A megérkező orvos megállapitotta, hogy **a halál már jóval előbb bekövetkezett, a fiatalember végzetes tettét valószinűleg még sötétben az éjszakai, vagy kora hajnali órákban követte el. A 20 méter magas harmadik emeletről zuhant ki, amint ezt egy ott nyitva levő folyosói ablakból meg lehetett állapitani és olyan erővel esett arccal a betonra, hogy fejét valósággal összelapitotta az esés ereje, ezenkivül az ütéstől, melyet teste a betonon szenvedett, cipője sarka leszakadt és az eset színhelyétől tizenöt méterre találtak rá.**

Az első percekben azt hitték, hogy véletlen szerencsétlenség történt, Molnár Mihály esetleg az ablakon dolgozott valamit és megszédülve kizuhant. Értesitették a rendőrséget és a helyszinre kiszállt dr Nagymajtényi Ferenc rendőrfogalmazó Ferenc Pál detektiv kíséretében. A rendőrségi nyomozás aztán csakhamar megállapitotta, hogy **öngyilkosság történt és a fiatalember szerelmi bánatában vetett véget életének.**

Molnár Mihálynak a szülészeti klinika épületében levő lakásán is vizsgálatot tartottak és megtalálták az öngyilkos férfi két búcsúlevelét. Ezek közül egyiket a már régebben apátlan-anyátlan árva Molnár Mihály rokonának, Orosz Mária nevű nagynénjének irta és ebben meghatott hangon vesz búcsút rokonaitól, ismerőseitől. **A másik levél egy fiatal leányhoz van címezve, valószinűleg ahhoz, aki miatt életét eldobta a 20 éves fiatalember.** Erre céloz másik, nagynénjéhez címzet levelében is, melynek végén igy vesz búcsút: **„Örökre búcsút mondok, a te szerencsétlen öcséd, Mihály."**

Az öngyilkosság ügyében lefolytatják a vizsgálatot, a holttestet pedig a törvényszéki bonctani intézetbe szállitották.

Karácsony hónapjában segitséget kérnek a debreceni „hulló csillagok"

Kusza betűkben elmondott keserű vallomás érkezett hozzánk a szerkesztőségi postával. A debreceni nyugdijas színészek küldték, akiknek érdekében már néhányszor szót emelt a „Debreczen"... **Mert él itt ebben a városban egy maroknyi kis csapata a közel és távolabbi mult színészetének... a debreceni „hulló csillagok".** Szinte kivétel nélkül kitűnően csengő nevek hordozói, 40—50 esztendőn át szolgálták a magyar kultúrát.

Megtudtuk, hogy **Debrecenben 14 nyugdijas színész él...** Az ismertebbek: **Virágháty Lajos, Virághátyné Keresztély Flóra, Ernyei János, E. Zöldy Ilona, Takács Margit, Markovits Margit, Almássy Zsazsa, Sziklay Valéria** és a többiek, évekkel ezelőtt sikert, tapsot, nagy gázsit jelentő nevek. A Debreczen munkatársa beszélgetést folytatott **Virághát**y Lajosné Keresztély Flórával, aki korának egyik ünnepelt színésznője volt és arról külön nevezetes, hogy édesanyja volt az első magyar színigazgatónő... **Csendes panaszaiban tragikusan tárul fel a Debrecenben élő nyugdijas színészek sorsa:**

— Valamennyien nagy gázsijú színészek voltunk — mondja — Évtizedeken át egy vagyont fizettünk be a nyugdijalapunkba, mely az 1914—18-as világháború és az azt követő időkben elértéktelenedett. Igy most **öregségünkre 20—25—30 pengőből kell tengődni...**

— Örömünkre szolgál, hogy a jelen színészeinek helyzetét szépen sikerült biztositani, igazán megértően, szépen támogatják a mai színművészeket... De véleményem szerint egy kis figyelmet megérdemlünk mi is, akik a „mult színészei" voltunk és akik ma kegyetlenül elejtve, elfelejtve, a nemzet napszámosaihoz nem méltó körülmények között élünk. Keserű nélkülözések között kell leélnünk azt a csekély időt, ami számunkra megmaradt...

— **Unger direktor úr** jó szivvel van hozzánk... **Most is játszunk többen a „Cigánybáró" karában...** Ha csak egy módot talál rá, felléptet bennünket, igyekszik segiteni rajtunk... Ez azonban magában véve édeskevés ahhoz, hogy sorsunkon javitson... Nagyon rá vagyunk utalva segitségre és azt hiszem az életünkkel, a működésünkkel valamennyien megérdemelnénk. **Hiszen hivatást töltöttünk be valamennyien, olyan időkben dolgoztunk a magyar színészetért,** amikor a **magyar nyelv érdekében igazi tett volt a mi munkásságunk...**

— Közeledik a Karácsony ünnepe... Mindenütt a hideg világban kigyullnak a szeretet apró lángjai, a szivek megnyilnak egymás felé... **Csak tizennégy árva, már csak emlékeiben élő nyugdijas magyar színész érzi azt itt a nagy város falai között, hogy rájuk nem gondol senki...** Az a nemzedék, amelyiknek mi jelentettük a szórakozást, a művészet szépségét, azt a kellemes, lélekringató néhány órát, amit színháznak neveznek... ki tudja hol van már... Nem ismernek bennünket, nem akarják meglátni problémáinkat, hogy itt vagyunk ebben a városban, ahol be akartuk fejezni csendben emlékekben gazdag életünket, ahova húzott a régi szép emlékek varázsa és ahol ma csak keservesen tengődünk...

Tizennégy nyugdijas magyar színész fordul karácsony előtt Debrecen szivéhez... Életek, melyeket ott pazaroltak el a lámpák patakzó színes fényében estéről-estére, az örök szépség szolgálatában, akik nem tudnak kérni, mert ahhoz voltak szokva, hogy tapsra jöttek ki a közönség elé, most felfedik alkonyuló életük égő titkát, nehéz és keserű nélkülözésüket... Talán a szeretet ünnepének szikrázó fényű csillagainál rátéved az illetékesek tekintete ezekre a csendben meghúzódó didergő életekre is.

Feltünően szép
iparművész ajándéktárgyak
esztergályos munkák és játékok
HELLER esztergályosnál
Széchenyi u. 1. Révész-tér 1.

Ünnepekre óra ékszer ezüstnemü ajándéktárgyak
TAKÁCSNÉ ÚJ ÉKSZERBOLTJÁBÓL
Megyeháza mellett

Remek karácsonyi ajándékot
Kiss
úridivatüzletéből vásároljon
Piac utca 16. Alföldi palota.

Görögkatolikus népfőiskola nyílt meg Hajdúdorogon

Dudás Miklós püspök: Szívvel-lélekkel küzdünk a magyar jövőért

(Kiküldött munkatársunktól.) Nagyjelentőségű esemény részese volt kedden Hajdúdorog s görögkatolikus lakossága. Ünnepélyes keretek között megnyílt az **ország első görögkatolikus népfőiskolája, amely mint KALOT-népfőiskola sorrendben a tizenhatodik.**

A megnyitó ünnepségen megjelent **és beszédet** mondott **dr Dudás** Miklós hajdúdorogi görögkatolikus püspök is. A közönség soraiban ott láttuk a **debreceni hadtest leventeparancsnokát** és a kíséretében jött **Mezey** Béla református lelkipásztort, **Damjanovich József** nyirgyulai, **dr Bába** Miklós hosszúpályi görögkatolikus espereseket, dr **Cziffra** Mihály vármegyei aljegyzőt a vármegye képviseletében, dr **Krisch** Gábor tanügyi titkárt a tankerületi főigazgatóság képviseletében, **Gedeváry** László községi főjegyzőt és másokat. A község görögkatolikus népe zsúfolásig megtöltötte az ünnepség színhelyét, a görögkatolikus iskola nagytermét.

Papp János tb. kanonok, dorogi főespere nyitotta meg az ünnepélyt Hangoztatta, hogy Hajdúdorog, amely már évtizedek óta vágyakozik intézményekre, most rövid egymásutánban már a második szép létesítményhez jut. **Az egyházmegyei kántortanítóképző megnyitása után most népfőiskolát kap Hajdúdorog.** Szólott a népfőiskola jelentőségéről, majd köszönetet mondott Dudás püspöknek, aki mindenkor hathatósan támogatta a népfőiskola ügyét. A lelkeshangú megnyitóbeszéd után **Lekli** Miklós napkori legény szavalt.

Nagy figyelem közepette **Dudás** Miklós püspök emelkedett szólásra. Nagyhatású beszédében ismét sikra szállt a magyar görögkatolikusság magyarsága mellett.

— **Ezer esztendővel ezelőtt** — mondotta többek között — **amikor hazát szerzett ez a nép, mi nem hiányoztunk.** Mi hajoltunk Szent István bölcsője fölé Gyula vezér leányában, Sarolta nagyasszonyban. S az ezeresztendőn át, hogy a sors tépte a magyar ságot s keresztet kovácsolt vállára, nem hiányoztunk. Nem hiányzunk ma sem, amikor a magyarság helyének és életének biztosításáért az új Európában kell küzdenünk. Nem babért, de megismerést kérünk. Megismerését annak, hogy nem idegen fajta vagyunk, hanem tiszta magyarok Árpád véréből, az ezeréves magyar sorsba belegyökerezve. **Mi görög katolikusok görcsösen ragaszkodunk hagyományainkhoz s ezért ma is szívesen, szívvel-lélekkel küzdünk a magyar jövőért és dolgozunk az új magyar életért!** (Taps.)

— Ebben a munkánkban szerepe van a megnyiló népfőiskolának. Célja többek között az is, hogy rádöbbentsen minket arra, mi is vagyunk valakik, van nekünk is tömegünk, magyar tömegünk!

A püspök lelkesedéstől izzó beszéde a jelenvoltak körében mély hatást keltett. Ezután Majoros János ujfehértói legény szavalt, majd P. **Kerkay** Jenő S. J., a Katolikus Legényegyletek Országos Testületének elnöke beszélt a népfőiskolák hivatásáról. P. Kerkay a szónak hivatott mestere s beszédével ez alkalommal is szinte lenyügözte hallgatóságát.

Hogy ne legyen üres szívű, fejű és zsebű magyar

Beszélt arról a csendes munkáról, amely immár tizenhat KALOT népfőiskolában folyik, a Hargita tövétől Ungvárig s onnan le a délnyugati határszélig. Milyen ez a munka? Nevelő. **Megbizonyosodott az, hogy nem elég az embert gyermekkorában nevelni, mindhalálig nevelésre szorulunk. A legfogékonyabb 15—20 éves magyar paraszt ifjakat hívja a népfőiskola, amely az északi agrárállamok évszázados tapasztalatai alapján alakult ki. Dániában, Finnországban sokszáz ilyen népfőiskola működik, nálunk csak most születtek meg az elsők.** A kor parancsoló szava létre segítette őket.

A népfőiskola célja: **ne legyen magyar ember, akinek üres a szíve, a feje és a zsebe.** Szíve teli legyen Krisztus szeretetével, ha ilyen lesz, örömmel fog állni a falujában az ekeszarva mellett s **nem fogja hajtani szíve üressége a városba, a nyomortanyákra.... Feje legyen tele a magyar műveltség kincseivel:** magyar dallal, az ősi, magyar lábraszabott tánccal s a magyar játékokkal. S ne legyen üres a zsebe! Gondoskodnunk kell, hogy **mindenki ne csak keresse, hanem meg is találja megélhetését.** Arca verítékével — nem ingyen! Megtanítják a népfőiskolában gazdálkodni, kertgazdaságot művelni. A legmagasabbfokú népfőiskola, a **telepesképző,** már olyan legényeket nevel, akik mintafalvakat alapítanak. **Az első falu az Ipolyságban már megalakult nősz fiatal családdal. ..**

A népfőiskolák intézményénél állam és egyház magára talált. **De nincs viszálykodás, felekezeti villongás a katolikus népfőiskolák és a református népfőiskolák között sem.** „Csak egyben versenyzünk — mondotta P. Kerkay a közönség tapsa közepett, — hogy melyikünk tud több és jobb magyart nevelni!"

P. Kerkay beszéde után **Borsi** Ferenc máriapócsi legény szavalt, majd **Estók** Bertalan, a dorogi görög katolikus tanítóképző vezetője és **Stima** Gyula igazgató-tanító üdvözölte a népfőiskolát.

Nagy sikert arattak a műsor következő számában a megnyílt népfőiskola első tanfolyamának legényei, akik csattanós jelmondatokat mondtak el nagy öntudattal.

Melles N. Géza kanonok, egyházmegyei KALOT igazgató zárta be az ünnepélyt, hangsúlyozva, hogy az egyetemes magyar társadalom már eddigi munkája alapján is sokat köszönhet a KALOT-nak.

Ezt láttuk az új Népfőiskolán

Alkalmunk volt megtekinteni a népfőiskola egyszerű, de a célnak tökéletesen megfelelő épületét. **Tágas, világos előadóteremben tanulnak a fiuk, jól fűtött, egészséges hálószobában hálnak,** a konyha és éléskamra pedig a mai viszonyok között is tökéletesen elégíti ki a legények szükségleteit. Mindenütt katonás rend uralkodik. A fegyelem szigorú. **A legények a tanfolyam tartama alatt nem hagyhatják el egyedül az épületet, látogatókat nem fogadhatnak.**

Már meg is indult az első népfőiskolai tanfolyam, amely egyben levente ifjúvezető-képző is. Harminchat levente gyült össze a környék, meg a messzekörnyék falvaiból. A legfiatalabb 16 éves, a legidősebb 19 esztendős. **Úgy élnek, mint egy nagy család.** Egy-két nap alatt megszokták és megszerették helyüket.

Ennek bizonyságául a tanfolyam lelkes igazgatója **Papp** Béla mutatott egy levelet. Egy legény írta haza, a bogárhátu kis falusi házba, a **„kedves szülőknek".** Örömmel ujságolja el élete folyását, hogy gulyással várták megérkezése után, hogy nagyon jó helye van, hogy sokat tanulnak, hogy most tudja, mit jelent magyarnak és görög katolikusnak lenni... Betű szerint ezt írja a legény. A továbbiakban azt mondja: „Minden jó volna, csak igen nagy a fegyelem. Még azt is megmondják, hogy hogyan kell a kabátunkat összehajtani..."

A fegyelem alapja a pontos házirend. Hat órakor ébresztő, reggeli torna, szentmise, majd 8 órától 1 óráig elméleti és gyakorlati oktatás. Ebéd után pihenő közben favágás, fahordás, vízhordással tarkítva, 4—7 óráig ismét tanulás. Fél 8—fél 10 óráig szabad foglalkozás majd 10 órakor nyugovóra térnek a legények.

A hősök emlékének szentelve

Sok-sok akadály elhárítása után született meg a **népfőiskola.** Papp Béla igazgató lelkes akarata azonban nem ismert lehetetlent s Dudás Miklós pünpök jóindulatú támogatásával mégis sikerült létrehozni a népfőiskolát. **Az épületen kivül ötven hold kert gazdasága van már a népfőiskolának, ahol majd a kertgazdaságot fogják tanuini a legények.**

A népfőiskola a hajdúdorogi hősök emlékének van szentelve. A község 27,000 pengővel járult hozzá felállításához, azzal a kikötéssel, hogy a népfőiskola a hajdúdorogi hősök emlékét maradandóan örökítse meg. Mint hallottuk rövidesen emléktáblát állítanak a dorogi 900 görög katolikus hősi halott emlékére.

A magyar görög katolikus társadalomnak is nagyrésze van az első görög katolikus népfőiskola feállításában. Tehetősek szegénysorsúak egyformán kivették részüket az áldozásból. Egy budapesti színházi díszletmunkás pl. 807 pengőt küldött. Ezt az összeget a színház művészeitől gyüjtötte, s az adakozók között ott van Tolnay Klári, Bulla Elma Szilassy László.

A népfőiskola épületének rendbehozását pedig az építész úgy vállalta, hogy a népfőiskola csak a nyersanyagot fizette meg, a derék építész pedig még a sajátjából ötszáz pengőt adott a népfőiskola céljaira. Megérdemli, hogy ideiktassuk a nevét: **P. Tóth István.**

A legtöbbet áldozott, fáradozott **Papp Béla,** az új intézmény igazgatója. Segítőtársa **Vattamányi Imre** népfőiskolai lelkész volt. Amikor a sok érdekes és tanulságos látnivaló megtekintése után búcsúzunk tőlük, készszorításunkban az egész magyar társadalom köszönetét akarjuk tolmácsolni, amelynek érdekében való az új népfőiskola egész jövendő munkája. (pjl)

Dr Ludmányné Pataky Piri

Művészporcellánjainak karácsonyi kiállítása és vására az Arany Bika előcsarnokában.

A debreceni törvényszék súlyos fegyházbüntetésre ítélte a Tiszántúl legveszedelmesebb vasútitolvaj és zsebmetsző társaságát

A debreceni törvényszék folytatólagosan tárgyalta *Strauss* László, *Bolyos* József és *Malek* Jenő nemzetközi zsebmetszők, vasuti tolvajok bűnügyét.

Mint annak idején jelentettük, a vádlottakat a debreceni vasuti őrs *csaknem ötven rendbeli vasutilopás büntette miatt őrizetbe vette és* bekísérte a debreceni ügyészség fogházába.

A vádlottak közül Strauss László és Bolyos József, az alvilág közismert alakjai, akik hasonló cselekményekért súlyos fogház-, börtön- és fegyházbüntetésre voltak ítélve és Strauss huzamosabb ideig többizben internálótáborban is volt.

A jelen vádbeli cselekményeket a vádlottak a vasúton, villamosokon, az állomás épületében illetve a Debrecen—Budapest, Debrecen—Nagyvárad, Debrecen—Nagykároly vasutvonalakon követték el. Majd ellátogattak a debreceni, hajdúszoboszlói és nagyváradi Félix és Püspökfürdőkbe. Leggyakrabban azonban a vasuti kocsira való felszállásnál tevékenykedtek és pedig akként, hogy az áldozatot kiszemelték, követték, majd a felszállásnál a lépcsőn az egyik vádlott tolta fel az áldozatot, a másik pedig a kezében lévő bottal vagy bőrönddel elálta az áldozat útját, így *tolakodást, tumultust idéztek elő, mikor is Strauss vagy Bolyos ujjheggyel az áldozat zsebébe nyult és az áldozat pénztárcáját vagy óráját kiemelték.*

A cselekmény elkövetése után a zsákmányon osztozkodtak. A pénzt elették, a tárcát, — hogy a bűnjelt megsemmisítsék — a robogó vonat ablakán kihajították. *Ugyanígy bántak el az ezüst és nikkel órákkal is, mert ezt is kidobták az ablakon, csak az arany órát, arany láncot tartották meg és értékesitették.* Sok esetben a tárcákban talált személyi okmányokat is megtartották, hogy ezzel magukat igazolhassák. Ezen okmányok birtokában aztán más személyek nevei alatt szélhámoskodtak.

Malek Jenő 19 éves nagyváradi izr. suhanc, mint Strauss és Malek tanítványa rendszerint falazással, az áldozat kiszemelésével és szemmeltartásával és tumultus csinálásával segédkezett társainak.

Az ügyészség 39 rendbeli lopás miatt emelt vádat a vádlottak ellen, mert ezekre nézve a vádlottak a nyomozás során is teljes és őszinte beismerésben voltak és még a cselekmények lefolyását is lejátszották a csendőrség előtt. Annál nagyobb meglepetést keltett azután, hogy a vádlottak a főtárgyaláson előző beismerő és a főtárgyalás adataival is támogatott vallomásaikat visszavonták és több esetben már semmire sem akartak visszaemlékezni. Strauss László már azt is elfeledte, hogy zsidó és még szülei személyi adatainak elébe tárása után is megmaradt amellett, hogy ő keresztyén és szülei keresztlevele tévesen van kiállítva.

Minthogy a sokszorosan fogház-, börtön- és fegyházbüntetésre ítélt vádlottak a legkörmönfontabb ravaszsággal védekeztek, előbbi beismerő vallomásaikat indokolatlanul visszavonták és azokban az esetekben, amikor a károsultak felismerték őket, sértettek vallomásának megdöntése végett alibi igazolással kísérleteztek, a bíróság a legrészletesebb bizonyítási eljárást folytatta le az ügyben és csaknem 70 tanut és sértettet hallgatott ki az ügyben.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után dr. *Illyés* Gábor kir. ügyész vádbeszédében rámutatott a vádlottak azon mesterkedésére, mellyel azok a vádhatóság munkáját megnehezíteni igyekeztek, majd rámutatott a bizonyítékokra és megállapította, hogy a vádbeli cselekmények bizonyítása sikerült. Kifejtette, hogy *a főtárgyalásig a vádlottak beismerésben voltak és ezt a főtárgyalás során indokolatlanul visszavonták, sértettek azonban nagyobbrészben felismerték fosztogatóikat a vádlottak személyében, igy bűnösségük megállapitandó.* Bár a felismerés egyes cselekményeknél nem mind három vádlottra kiterjedő, ezek dacára az egész bizonyítási anyag egybevetésével megállapítható, hogy a vádlottak — mint a nyomozás során be is vallották — a cselekményt, mint a tolvajszövetség tagjai, együttesen mint tettestársak követték el és cselekményük, figyelemmel a bűncselekmény nagy számára és a vádlottak előéletére is üzletszerű cselekménnyé minősül.

A védőbeszédek után a törvényszék a vádinditványnak megfelelően a vádlottakat bűnösnek mondotta ki és *Strauss Lászlót 4 évi, Bolyos Józsefet 4 és félévi, Malek Jenőt pedig 2 évi fegyházra* mint főbüntetésre és 10 évi hivatalvesztésre és politikai jogaik ugyanilyen tartamú felfüggesztésére ítélte.

Az ítélet nem jogerős, amenynyiben az ellen dr. Illyés Gábor kir. ügyész a szigorított dologház nem alkalmazása miatt, a vádlottak és védőik a bűnösség megállapítása és enyhítés végett felebbezést jelentettek be.

Dr. Ludány Miklóst és vitéz Kiss Istvánt javasolják Hajdú vármegye felsőházi tagjaiul a közgyűlésnek

Fazekas Gábor és dr Csohány András a póttagok

Hajdú vármegye törvényhatóságának december 15-iki rendes téli közgyűlésén kerül megválasztásra Hajdú vármegye két felsőházi rendes és két póttagja.

Dr **Uzonyi Barna** vármegyei főjegyző ismerteti a közgyűlésen az errevonatkozó javaslatot, mely szerint dr **Ludány Miklóst** Nádudvarról és vitéz **Kiss Istvánt** Földesről javasolják a vármegye felsőházi tagjaiul. Póttagokul **Fazekas Gábort** (Hajdúböszörmény) és dr **Csohány Andrást** (Hajdúnánás) jelöli meg az előadói javaslat.

Ismeretlen méreggel megmérgezte magát, 48 óra óta eszméletlenül fekszik a klinikán

Fáy Irma 59 éves konyhafelügyelőnő, Auguszta szanatóriumi lakost eszméletlen állapotban találták lakásán. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Fáy Irma ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A belgyógyászati klinikára szállították, ahol kezelés alá vették. Állapota súlyos, a késő esti órákig eltelt 48 óra alatt nem tért magához. — A rendőrségtől dr Nagymajtényi Ferenc rendőrfogalmazó kiszállt a klinikára, de nem lehetett kihallgatni a mérgezés körülményeire vonatkozólag.

— 117.900 pengő értékű kárt okoztak Debrecenben a tűzesetek november hónapban. Ez a nagy kárösszeg csaknem teljesen megtérül biztosítás révén. A nyolc tűzesetből két raktártűz, egy tető-, egy szoba-, egy dohányszárító-, egy szénapajta- és egy talpfatűz volt.

Divat és tipusöltöny Finom telikabátszövetek érkeztek
Tóth Gábor Ferenc József út 86. Telefon: 38-92.

Karácsonyra órát, ékszert, dísztárgyakat
Hora Endrétől Kossuth u. 2. Városházépület. Tel. 34-59

Legalkalmasabb
Legkedvesebb
Legolcsóbb
karácsonyi és újévi ajándékok
Szilágyi
kézimunka és divatházában,
Ferenc József út 59.

A közönség szava

Kérelem a mozgószínházak igazgatóságaihoz és a Helyivasút igazgatóságához

Tekintettel arra, hogy a helyi vasút igazgatósága az utolsó villamoskocsit (érthetetlen, hogy miért) pont 9 óra 5 perckor indítja, kéri a közönség a mozgószínházak igazgatóságait, szíveskedjenek odahatni, hogy legalább 9 óra előtt 10 perccel az előadások befejezést nyerjenek, hogy módjában legyen a közönségnek esőben, sárban, esetleg hideg, zimankós időben az utolsó villamoskocsit elérni.

A helyi vasút igazgatóságát pedig arra kéri a közönség, hogyha netalán mégis egy-két perc késedelemmel fejeződne a mozgószínházak előadása, legyen annyi figyelemmel a közönség érdekére, kényelmére, hogy azt az egy-két percet a kocsik a vonatkozó villamosmegállónál várják be.

De talán nagyon egyszerűen megoldható volna a kérdés, ha a helyi vasút igazgatósága és a mozgószínházak igazgatósága egymással érintkezést keresve, a közönség kényelme érdekében megállapodnának.

Hisszük, hogy a fenti, valóban a közönség kényelmét és a közönség érdekét szolgáló kívánságok úgy a helyi vasút igazgatósága, mint a mozgószínházak igazgatósága részéről meghallgatásra fognak találni. **Aláírások.**

Figyelmet a vakok iránt

A „Debreczen" folyó évi december 6-iki számában közölt „Vakvezető kutyák" cikkére tisztelettel bátorkodom megemlíteni, hogy elsősorban a közönséget kellene kioktatni, hogy miképen segítsen az utcán közlekedő vakon.

Mert hiába van a vak mellett egy jól beidomított kutya, ha a közönség körében akadnak olyanok, akik tudatlanságból, vagy puszta szórakozásból éppen ellenkező irányban utasítják el a vakot, mint ahogy menetelének célját elérhetné.

Itt Debrecenben történt az ősz folyamán az alábbi eset:

A Piac-utcai villamosra felszállt két vak ember, akik az István Gőzmalomba akartak menni. A Bikánál átszállították őket a Hatvan-utcai villamosra, hogy ott közelebb érik el az István malmot s a Böszörményi útról kellett nekik gyalogolni, holott a Közkórháztól csak néhány lépést kellett volna menniök és nem kellett volna nekik ismeretlen úton botorkálni.

Legyen tehát mindenki nagy figyelemmel a vakok iránt.

Tisztelettel: **Erdei János**, Szondi u. 11. sz.

A rendőrség őrizetbe vett egy szenvedélyes potyaautóst

Nádas Imre debreceni bérautótulajdonos, Csapó-utca 49. szám alatti lakost megszólította Farkas József Sámsoni út 2. szám alatti lakos a Ferenc József úton és beleülve autójába, kivitette magát az állomásig. Mikor megérkeztek és fizetésre került volna sor, **Farkas egy pár ócska kesztyűjét markába nyomva Nádas Imrének, kijelentette, hogy nincs aprópénze, várja meg, míg váltatni megy.** Ezzel Farkas eltűnt és az autótulajdonos türelmesen várta egy darabig, majd mikor adósa nem jelentkezett, keresésére indult. **Meg is találta a III. osztályú váróteremben, ahol kérte tőle a pénzt, mire Farkas kijelentette, hogy nem tudták a pénzt felváltani és közben egészen megfelejtkezett róla, de várjon néhány percig a jegypénztárnál, fel fogják váltani a pénzt.** Azzal elment és sikerült eltünnie. Nádas Imre várt egy darabig, majd **miután látta, hogy szélhámossal volt dolga, szomorúan visszament standjára.** Alig várt ott félóra hosszat, mikor megzörgették az autó ablakát és egy hang beszólt:

— **Szabad kérem a kocsija ? Vigyen ki a klinikáig ...**

Nádas ránézett az utasra és meglepetve látta, hogy a potyautasa jelentkezett ismét. Az is ebben a pillanatban ismerte meg a soffőrt, gyorsan el akart tünni, azonban Nádas ezúttal gyorsabb volt. **Megragadta a makacs vendéget, benyomta autójába s megindult vele a rendőrségre, ahol feljelentés kíséretében átadta Farkas Józsefet a detektíveknek.**

Farkas kihallgatása során beismerte, hogy pénz nélkül autózgatott ... Kijelentette, hogy **ellenállhatatlan kényszer hajtja, hogy autóba üljön, borzasztóan szeret autózni, pénze pedig nincs arra, hogy ennek a passziójának hódolhasson, tehát kénytelen volt cselhez folyamodni.** A rendőrség a javíthatatlan potyautast őrizetbe vette.

„Istvánka" apródtörzs megalakulása

Mint már megírtuk, a Turul Szövetség Attila B. E. vezérsége elhatározta, hogy a hadbavonultak gyermekeit s a jelen háború hadiárváit már a közeljövőben úgy erkölcsi mint anyagi tekintetben, az intézet intenzíven támogatni fogja. Az elhatározás gyakorlati megvalósítása érdekében lelkes toborzás indult meg, s ennek eredményeként 45 fiú és 10 kislány jelentkezett, akikből Mikházi Kovács Tibor az elmult héten ú. n. „apród törzset" alkotott. A gyermek törzs a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Ur kisfiának nevéről: „vitéz nagybányai Horthy István" röviden „Istvánka" nevet kapta, s a gyermek törzs vezetésével Mikházi Kovács Tibor egy. vezér Hüse Gyula ker. alvezér bajtársat bízta meg.

Az Attila B. E. a jelentkező gyermekeket nem csupán anyagilag segélyezi, de környezet tanulmány keretében iparkodik azok családi kívánságait megismerni, hogy azután a tervbevett segítség annál hathatósabb és kielégítőbb legyen.

Az „Istvánka" gyermek törzs bemutatkozására az elmult vasárnap délutánján került sor, amikor is az ujdonsült gyermektörzs első megmozdulásaként: jól sikerült Mikulás-délutánt rendezett. Nagy öröm és lelkesedés közepette egybegyült gyermeksereg imája és énekei után végre megérkezett a Mikulás s szép mese keretében almából, cukorból és süteményekből összeállított ajándékcsomagokat osztott szét.

A Mikulás bácsi meséje és a krampuszok bohóckodása után a kacagó, boldog gyermekhad verseket és éneket adott elő, s jól sikerült Mikulás délutánjukat a Kormányzó Bácsi éltetésével fejezték be.

Az „Istvánka" törzs további működése elé városszerte nagy érdeklődéssel tekintenek.

A Mester-utcai egyházrész Leányköre ünnepélye

Kormányzó Urunk nevenapját a Mester-utcai egyházrész Leányköre bensőséges műsoros ünnepéllyel ünnepelte meg. A kis és nagy leánykör most összefogott, hogy a gyülekezet tagjainak és a meghívott közönségnek minél szebb műsorral kedveskedjék, melynek jövedelmét a szegény gyermekek felruházása alapjának növelésére fordította.

A Dóczi polgári leányiskola énekkara énekszámot adott elő fényes felkészültséggel és mély átéléssel *Polster* Márta tanárnő szakavatott vezénylése mellett.

Az ünnepélyt *Kolozsváry Kiss* László lelkipásztor nyitotta meg. »A szeretet adja meg a keresztyén élet értelmét« — mondotta. — Kormányzó Urunk iránt is elsősorban az a kötelességünk, hogy szeressük. Gyászában szeretettel osztoztunk, munkájában pedig úgy segíthetünk, ha szeretettel engedelmeskedünk neki. Egy nagy család tagjaivá fűzi össze nemzetünk minden polgárát a szeretet.

A megindító beszéd után az egyházrész kisleányköre adott elő népdalokat és játékokat. A kedves, hangulatos számot *Szeremley* Béla egyházrészi gondnok és Vargha Balázs segédlelkész tanították be nagy hozzáértéssel. Kozma Andor: »Hitvallás« cimü versét Tokay Julia leánykőri tag szavalta el. Biztos fellépése és csengő hangja igazi hitvallássá tették a költeményt. Ezután *Osváthné Crucchio* Margit tanárnő tartott elejétől végig lebilincselő előadást székelyföldi útjáról. Utazásának célja az IKE konferenciája volt. Az utazásról, majd a konferenciáról részletes és szemléltető leírást adott. Különösen szépen elevenedett meg a hallgatóság előtt a komollói tábortűz. A Dóczi polgári leányiskola növendékei előadás közben népdalokat mutattak be s Kathy Klára polgáriiskolai növendék a »Julia szép leány« cimü székely népballadát adta elő mély átérzéssel és nagy sikerrel.

Ajándéktárgyak
kézimunkák
díszpárnák
Pethő Szent Annau. 10.
Családi címerek.

A hallgatóság melegen ünnepelte az előadót és a közreműködő leánykákat.

Baja Mihály lelkipásztor, Debrecen poétája következett ezután. A közönség áhitatos csendben hallgatta végig három magasszárnyalású versét: Mátyás királyról, a hadbavonult negyven theológus diákról és Horthy Miklós dicsőségéről. Szünni nem akaró tapssal mutatta ki háláját a közönség a költő iránt.

Végül *Szeremley* Béla egyházrészi gondnok, a leánykör atyai pártfogója mondott köszönetet a szereplőknek és a közönségnek. Az ünnepély megrendezésében oroszlánrésze volt a Leánykör vezetőjének, a fáradságot nem ismerő *Kovács* Jánosnénak.

KÖNYV

THURZÓ GÁBOR: AZ ÁRNYAK VÖLGYÉBEN

Thurzó Gábor a fiatal írónemzedék egyik legismertebb és legtehetségesebb tagja. Minden írása komoly tartalmat, művészi formát jelent. „Az árnyak völgyében" c. új regénye egy idős házaspár életét mutatja be, akiket váratlanul súlyos csapás ér. Elvesztik egyetlen gyermeküket, de annyira szeretik ezt a fiút, hogy nem akarják tudomásul venni, hogy meghalt. A képzelődés és rögeszme formájában az elveszített gyermek tovább is közöttük él, s ez az öregek életét gyakran összeütközésbe hozza a külvilággal. Lassan ráeszmélnek, hogy csak ketten maradtak az életben, forrón szeretett gyermekük meghalt és most már csak azt az időt várják, amikor ők is meghalnak és ismét együtt lesznek mind a hárman ... Thurzó Gábor könyvében olyan olvasmányt kapunk, amilyet a legjobbak közül is csak kevesen írnak. Franklin-társulat kiadása.

TARJÁN FERENC: FELTALÁLÓK MŰHELYTITKAI

Tarján Ferenc nagy könyve megismertet bennünket az életünket átformáló korszakalkotó találmányoknak a titkaival, szerepével és rendeltetésével. A közlekedés nagy forradalmának meglepő eredményei éppen úgy elvonulnak szemünk előtt, mint az energiák felhasználásának és az anyagok átalakulásának modern csodái. Különleges értéke Tarján Ferenc könyvének a „Találmányok lexikona", amely minden fontos találmány ismertetését tartalmazza. Rendkívül érdekes, újszerű illusztrációk világítják meg a találmányok lényegét. A 344 oldalas kötet a BÉTA díszes kiadásában jelent meg.

S. ATHERTON: A BÁNYÁNK

Ez a hatalmas nemzedékregény egy bányatulajdonos-család életregénye. A család gazdagságának megalapozója a hatvanas években rengeteg akadállyal küzdve tárja fel Pennsylvania legnagyobb kőszénbányáját és ettől fogva a mai háborút megelőző évekig a család élete egybefonódik a nagy bányatelep sorsával. Kemény, erőskezű, hajthatatlan akaratú férfiak és gyenge, finom, törékeny asszonyok harcolnak a bánya sorsáért, amely ezreknek ad kenyeret. A fejlődő kapitalizmus korának minden fény- és árnyoldala tükröződik ennek a nemzedékregénynek gazdag meseszövésében. A vaskos 511 oldalas kötet a BÉTA kiadásában jelent meg.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —

Irta: Hegyaljai Kiss Géza

(33) (Minden jog a szerzőé.)

A NEGYEDIK MÁJUS

A negyedik év májusa pedig elhozza — a szabadulást.

Az 1839-re egybesereglett országgyűlésen tüzes ellenzéki szónokok ostromolják a kormányt. Elég már a törvényszegésből.

Egy fiatal gróf emelkedik szólásra. Talán a legnépszerűbb mágnás. Teleki László. Kossuthot már akkor megszerette, mikor utána nyolc évvel Patakon járt. Hallotta, hogy a nagy Kövy legnagyobb tanítványa. Szép magas férfi Teleki László. A hangja meleg. Beszéde költői és mélyen igaz.

— Csak akkor leszek bizalommal a kormány iránt, ha a kormány tisztelni fogja az állampolgári jogokat és a bírói függetlenséget. Az egész nemzet szenved akkor, ha az egyes polgárt bántják. És az egész magyarságnak fáj, ha Kossuth Lajost tartják lakat alatt. — Nem elég ha Kossuthék kegyelmet kapnak. Biztosítani kell a nemzetet, hogy ilyen jogtalan eljárás többé nem történik.

Teleki egyik legszebb beszéde volt ez, április 22-én. De jönnek utána mások is.

Egy magashomlokú, nyugodt beszédű férfi emelkedik szólásra. A neve Deák Ferenc. — 36 éves. Máris a haza bölcse. Uramöcsémnek szólítják még legtöbben. De már aláhajolnak szellemi fölényének.. Pipafüst mellett szeretik hallgatni, fehérasztalnál, anekdotázva. Legszebb megtestesülése a táblabírónak. Egyetlen szenvedélye a hazaszeretet. Derűs fordulata van néha a gyűlésen is beszédeinek. Olyan meggyőződéssel beszél, hogy szinte jól esik az embernek, ha ilyen fej gondolkozik helyette. Egy német lap ezt írja róla: A rendi táblánál egy férfiú tehetsége, ékesszólása és hazafisága tűnt ki mindenek fölött: a Deáké. Egyébként ezen a gyűlésen még Széchenyi van népszerűsége tetőpontján. Deák, ez a nagy ember, a rab Kossuth barátja. Ha szól, érette is szól. Most mondja el élete egyik legszebb beszédét. Szavai lélekbe íródnak:

— Európa csak alig tudja létezésünket. Afrikának számos koloniái tán ismeretesebbek más nemzetnél, mint honunk, melyet Ausztria termékeny, de míveletlen gyarmatának tekint a külföld. Jelenünk nem fényes. Jövendőnk Isten kezében van. A jelennél többet nem remélnünk lehetetlen. S mégis van az embernek keblében egy tiszta forró érzés, mely buzgón ragaszkodik a hazához. Nem tartom jó embernek, nem tartom magyarnak, ki e szegény, ki e nyomorult szegény hazát jobban ne szeretné, mint akármely fényes országát Európának.

Deák beszédére a 22-szer visszautasított feliratot a király elé terjesztik.

Bécs talán sohasem engedne. De Franciaországban kormányválság van. Úgy lehet: háború tör ki. Ez dönt.

József nádor 1840 május 1-én bejelenti, hogy a király április 29-i legkegyelmesebb rendelkezése folytán a politikai foglyokat szabadon bocsátják.

Így ér véget Kossuthnak a szabadságért vívott hároméves rabsága, 1840 május 10-én.

ÉDES SZABADULÁS

Hihetetlen, hogy mennyire lázba hozta az országot Kossuth elfogatása. A vármegyék tiltakozásában a nemzeti lélek háborgott. Egymásután jelentették be tiltakozásukat a jogtalanság ellen. Úgy érezte a nemzet: a magyar igazságot vetették börtönbe.

S mikor ez annyira fáj a magyarnak, még mélyebbre vágják a sebét. Jön egy idegen író. Könyvet ír Kossuthról, egy nemzet szerelméről. És azt írja benne, hogy Kossuthot még jobban megalázták. Kigolyózták a Nemzeti Kaszinóból. A kigolyózás indoka: börtönviselt ember nem lehet tagja az angol kluboknak sem.

A tiszta igazság az, hogy Kossuthot nem golyózhatták ki az ország első olvasóegyletéből. Miért ? Mert nem is volt tagja a Kaszinónak. Bizonyság erre a Kossuth levele. Határozottan lemond jelöléséről. Még mielőtt a hatalom kezet vetne rá.

A Monsieur Jean de Pregard a ses mains.

(Pregard János úrnak saját kezébe.)

Pest, Máj. 29. 1836.

Wesselényi szíves volt engemet a Nemzeti Casino intézet részesévé ajánlani. Azonban egy bizonyos körülmény okozza hogy ajánlatát ez úttal ne használjam s azon díszes intézet tagjává felvétetni most ne kívánják. Ezt szíves tiszteletem mellett Önnek mint igazgatónak azon kéréssel bátorkodom kijelenteni, hogy az említett ajánlást meg nem történtnek venni méltóztassék. Remélem azonban, ha ezentúl is megjelennék, szívesen nem látott vendég nem leszek — mely szívességgel visszaélni bizonnnyal nem fogok. Engedje meg Ön, hogy magamat nagybecsű kedvezéseibe s hajlandóságába ajánljam s fogadja szívesen, szokott és változni nem szokott tiszteletemnek őszinte kijelentését, mellyel állandóan vagyok Önnek alázatos szolgája

Kossuth Lajos.

Széchenyi saját kezével írja rá: Kossuth levele, Mai, 29. 1836.

(Folyt. köv.)

— **A fogasra akasztotta fel magát** Vámospércs községben 88 éves korában Jobbágy János földműves és mire észrevették meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Temetésére engedélyt adott az ügyészség

A nagyerdei vonalon a Hév. három sínautóbuszt állít be

A mellékvonalakon szaporítják a villamoskocsik számát — A város kibővíti a Hősök temetőjét — A szombati közgyűlés tárgyai

A város felsőházi tagságára dr Szentpéteri Kun Bélát, póttagul Makkai Sándort jelölik

Debrecen város törvényhatósági bizottsága *szombaton délelőtt 9 órakor* tart rendkívüli közgyűlést. Tegnap este a megvitatásra kerülő ügyeket a többségi párt értekezlete előtt tárgyalták meg. A bizottsági tagok közül sokan azon a nézeten vannak, hogy a délelőtti közgyűlési időpont nem a legalkalmasabb, mert sokan hivatali elfoglaltságuk miatt kénytelenek távol maradni a közgyűléstől. Kérni fogják a főispántól, hogy délután tartsák a közgyűlést.

Az egyes ügyek közül az érdekesebbek a következők voltak:

A közgyűlés kéri a kultuszminisztertől, hogy az egyetemen állítsa vissza *a matematikai és természettudományi kart.* — Ugyancsak kéri a földmüvelésügyi minisztertől a Gazdasági Akadémiának főiskolává való átszervezését. Megválasztják a város felsőházi tagját. Mint értesülünk dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanárt jelöli a többségi párt felsőházi tagul. A felsőházi póttagságra pedig dr. *Makkai* Sándor egyetemi tanárt jelölik.

A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap részére két telket ad a város. Ezek ára és a szeszraktár áthelyezése 200.000 pengő költséget jelentenek.

A Hősök temetőjének kibővítése is szükségessé válik, a körülötte levő magántelkek megszerzése és a hősök utcájának megnyitása 150.000 pengőbe kerül. *Most kétezer halott fekszik a Hősök temetőjében*, de a létszám minden valószínűség szerint növekedni fog. *A szükséges 11.000 négyszögöl telket, néhány házat, 5 pengős négyszögölenkénti áron kisajátítják.*

A Debreceni Helyi Vasút kérelmet intéz a városhoz aziránt, vegyék tudomásul, hogy a nagyerdei fővonalon *három sinautóbuszt forgalomba helyezhessen.* Jelenleg kilenc villamoskocsi közlekedik ezen az útvonalon, ezekből hármat a mellékvonalakra helyeznének át, mert ott is szükség van a kocsilétszám szaporítására a zsúfolt forgalom miatt. *A nagyerdei vonalon tehát hat vilamos motorkocsi maradna, természetesen a pótkocsikkal és ehhez jönne még a három sinautóbusz.* Ezeknek a befogadóképessége ugyan lényegesen kisebb, mint a vilamoskocsiké, *kétszeres üzemköltséggel működnek*, viszont több kényelmet nyujtanak. A HÉV azt is kéri hogy a sinautóbuszokon semmiféle *kedvezményes jegy ne legyen érvényes*, tehát kizárólag a kalauzok által készpénzen váltott jegyekkel lehessen utazni.

Az értekezleten *Szilassy László főispán felhívására Wolfinau József HÉV üzletigazgató adott felvilágosításokat.* Elmondotta, hogy az idén novemberben a *mult évi novemberhez képest az utasok száma 65 százalékkal növekedett, 1940 novemberhez képest pedig 102 százalékkal.* Kocsikat beszerezni most nem tudnak, tehát a sinautóbuszok beállításával szeretnének segíteni a helyzeten.

Az ügyhöz több felszólalás hangzott el. Dr. *Csáthy* Dezső *Galamb* Ferenc *Bakóczy* Gábor egyértelműen ellene voltak annak, hogy a sinautóbuszokon sem a bérletjegyek, sem a füzetjegyek ne legyenek érvényesek. Dr. *Csáthy* Dezső azt kérte, hogy legalább *az egyetemi hallgatók jegyei legyenek érvényesek*, mert nekik sokszor percek alatt kell óráikra a Nagyerdőre kijutniok.

Dr. *Kölcsey* Sándor polgármester erre megjegyezte, hogy nehéz kiemelni valamilyen bérletjegytipust, hogy csak az legyen érvényes. Galambnak azt válaszolta, hogy a zsemle is kisebb lett, a pékek mégsem mondanak le a jövedelemtöbbletről. *Nemcsak a bevételi, hanem a kiadási oldalát is nézni kell a HÉV mérlegének*, mert akkor a személyi és dologi kiadások 120—130 százalékos emelkedését is meglátjuk.

Bakóczy Gábor azt követelte, hogy a város váltsa meg a villamost, mert kitűnő üzlet lesz.

Dr. *Fazakas* Sándor egyetemi m. tanár elmondta, heteken keresztül figyelte a villamosforgalmat, sőt több izben kiment az állomáshoz is. Életveszélyes jelenetek tapasztalhatók, különösen a tanulóifjúságra nézve, úgyhogy a szülők majdnem félelemmel engedik fel gyermekeiket a villamosra.

Wolfinau igazgató ismét felszólalt, kijelentette, nem akarnak kocsikat a forgalomból kivonni és a három sinautóbusz csak kísérletnek tekintendő. Ha azt fogják látni, hogy a fővonalon még további kocsikra lesz szükség, akkor *beállítanak még két vilamost és 10—15 kocsit járatnak, miáltal négyperces lesz a közlekedés.*

Az értekezlet többsége ezután elfogadta a polgármester javaslatát és tudomásul fogják venni a három sinautóbusz forgalomba helyezését.

A szociális ügyosztálynál működik hat ideiglenes szociális vizsgáló. Ezeket az állásokat most véglegesítik.

Ugyancsak rendszeresítenek két szakaltiszti állást a két városi személygépkocsi vezető részére.

A tisztifőügyész helyettesei a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányában a jövő évre dr. Böszörményi Béla és dr. Nagy Béla lesznek.

Magasabb szolgálati érdekből dr. Kupinszky Sándor tanácsnokot a katonai ügyosztály vezetésével bizták meg. Részére az eddig élvezett munkaáltalányát meghagyják, sőt 100 pengőre felemelik.

Dr. Berényi István és dr. Radó Vilmos városi orvosok január 1-ével nyugalomba vonulnak.

A fogműves iparban számhoz kötik a kiadható iparengedélyeket. Összesen 25 iparengedélyt adnak majd ki.

A kisegítő munkaerők számát ismét felemlik, tekintettel arra, hogy a munka rendkívüli mértékben megszaporodott a városban. A létszámemelés 20—30 000 pengő költséget jelent.

A Sesta és Séta-kerti érdekeltség terhére felmerült 24.000 pengő költséget tizenöt év alatt kell törleszteni.

Több kisebb ügy között tárgyalták Turek Béla városi kertészeti főkönyvelő kérelmét és kiváló szolgálatára való tekintettel hat évet kisegítő munkaerői minőségben eltöltött szolgálati idejéből a fizetésben előlépés szempontjából beszámítanak.

Ujabban Nemzetvédelmi Keresztet kapott debreceniek és környékbeliek névsora

A Kormányzó Úr Őfőméltósága november 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával az alább felsoroltaknak a Nemzetvédelmi Keresztet méltóztatott adományozni.

Dr **Ferenczy** Tibor országgyűlési képviselő, **P. Ábrahám** Ernő író, **Bakóczy** László ingatlanirodatulajdonos, **Balázs** Lajos gazdálkodó (Balmazújváros), **Balogh** Benjámin MÁV irodai altiszt (Báránd), **Balogh** Endre városi tisztviselő (Böszörmény), **Balogh** Imre terménykereskedő (Berettyószentmárton), **Balogh** Imre ny. MÁV üz. altiszt, **Barabás** József tanító (Mátészalka), **Bánkuthy** Endre postatiszt gyakornok, **Báthory** József tímársegéd, **Bihari** Ferenc rendőrtiszt, **Bíró** Ferenc MÁV mályházó (Szoboszló), **Buda** György OMBI főtiszt, **Czeglédy** Gyula irnok (Sárrátudvari) dr **Czövek** Zoltán orvos (Sáp), **Csekő** Károlyné sz. **Árvay** Margit állami óvónő, **Csomós** József MÁV kocsivizsgáló, **Dani** Simon kőművessegéd (Biharpüspöki), **Derecskei Imre** rendőrfőtörzsőrmeste (Debrecen) vitéz **Dobó Gyula** ács, (Hajdúböszörmény) dr **Esztergár** Lajos polgármester (Pécs), **Farkas** Gábor kórházi alkalmazott (Hajdúszoboszló), vitéz **Fehérváry** Béla ecetgyáros Hajdúböszörmény, **Győrössy** Zoltán városi mérnök (Hajdúböszörmény), **Hetei** Alajos MÁV főintéző, dr **Hollós** István törvényszéki jegyző (Érmihályfalva).

Dr Kondor Imre előadása a gyermeki lélek fejlődéséről és a tanító szerepéről

Igen nagy érdeklődés mellett tartotta meg hétfőn a tanítók Gönczy Egyesületének összejövetelén dr **Kondor Imre** egyetemi magántanár előadását a gyermeki lélek fejlődéséről. Saját életéből vett példával igazolta, hogy az elemi iskolai évek vannak a gyermeki lélekre a legnagyobb hatással és amit ebben a korban kap, azt nem fogja elfelejteni. Természetesen ehhez kiváló pedagógusra, lelkes, szeretetből átitatott emberre van szükség. Minden korban más és más tényező kerül előtérbe a gyermek lelkében. Először az életérzet, aztán az érzelem, értelem, majd az akarat. A tanítónak ismernie kell ezeket a korszakokat, mert csak így képes a gyermeki lélek helyes irányítására. A gyermeklélekben az egyes átmenetek nem jönnek sím án egymásután, hanem sokszor igen nagy megrázkódtatásokat, lelki válságokat okoznak. A tanító sokszor ezeket nem veszi észre, vagy nem tulajdonít fontosságot neki, sok esetben lustaságra, hanyagságra magyarázza a dolgot. **Pedig a testi növekedés is bizonyos lázzal, izomlázzal jár s a lelki változásnak is megvan a maga láza.** A mai pedagógiának egyik főhibája **a túlterhelés.** Minél jobban tisztába jövünk a lelki élet szabályaival, annál nehezebben megy a nevelés. A módszer nem egy esetben mint gát áll a tanító és tanítvány között és megakadályozza azt a meleg, természetes közösséget, melyben nagyon sok régi iskolában tanító és növendék élt. Ahogy ráébredünk a pedagógia bonyolult kérdéseire, szinte bizonytalanul kezdünk mozogni, mert meglátjuk azt a nagy felelősséget, amely vállunkon nyugszik. Azonban minden nehéz problémát meg tud oldani a nevelő, ha a lelke szeretettel van tele. Ez a szeretet nem azt jelenti, hogy a hibákat eltakarjuk és nem nyulunk semmiféle fenyítő eszközöhöz.. Csak az a lényeg, hogy a fenyítés alkalmas időben, következetesen, igazságosan, ne idegességből, mindig szeretetből jüjjön és a tanító másnap már igazán ne emlékezzék arra, hogy az előző nap megdorgálta valamelyik tanítványát.

— Nagy pedagógiai kedvvel is kell rendelkeznie a tanítónak s kihasználni minden alkalmas pillanatot az érzelem, értelem és akarat helyes vezetésére. Mikor elérkezik az idő, hogy tettekre sarkaljuk a gyermeket, nagy hiba, ha a tanító prédikál, „lelkére beszél" a diáknak. Egyedül az élő példa segít s a tanítónak a gyermek ideáljává kell válnia. Igyekezzék a tanító mindig és mindenben tökéletes lenni s akkor eléri, hogy a gyermekek majd hasonlítani akarnak hozzá és észrevétlenül kifejlődnek bennük a jó tulajdonságok.

Dr **Kondor Imre** nagyon érdekes, beszélgető-stílusú előadása, melyekbe a jelenlevők teljesen bekapcsolódtak —, nagy sikert aratott. **Molnár János** igazgató mondott megnyitó és záró szavakat.

——oOOoo——

Rizskása helyett beszolgáltatott liszt átvevői ára

A vasárnapi napilapokban hasonló cim alatt közölt közlemény hibás és félreérthető szöveggel jelent meg.

Ezért azt helyes szöveggel az alábbiakban közlöm :

A közellátásügyi miniszter úr 89,000—1942 K. M. számú rendeletével megállapította a rizskása beszerzése céljából beadott nullásliszt beszolgáltatási árát.

Ezek szerint a beszolgáltatott egy kiló nullásliszt ára 71 fillér.

Mivel a kereskedő a liszt után lisztforgalmi adóváltságot köteles fizetni, a beszolgáltatott egy kiló nullásliszt után négy fillér forgalmi adót von le a nullásliszt árában kifizetendő 71 fillérből, vagyis a lisztbeszolgáltatónak egy kiló nullásliszt árában 67 fillért fizet ki.

A rizskása hatóságilag megállapított ára kilónként 1.96 fillér

Tehát, aki két kiló nullásliszt szolgáltat be azért hogy a liszt helyett rizskása beszerzésére utalványt kapjon, a lisztért 1.34 fillért kap, a liszt ellenében vásárolható egy kiló rizskásáért pedig 1.98 fillért fizet.

A rizs vásárlásának két módja van :

1. Termelők, vámőrlésre jogosultak, vagy bárki más, akinek finomliszt készlete van, finomliszt beszolgáltatása ellenében fele mennyiségü rizst vásárolhat. Legkevesebb 1 kiló nullásliszt lehet beszolgáltatni.

A beszolgáltatott finom liszt minden kilója után fél kiló rizst lehet vásárolni.

Aki finom liszt átcserélésével rizst akar vásárolni, átcserélendő lisztjét szolgáltassa be a Hangya, Piac u. 40. szám alatti főüzletébe vagy a Köztisztviselők, Vár u. 1. szám alatti üzletébe, vagy a Kontsek cég Kossuth-utcai üzletébe, ahol a liszt beszolgáltatásáról igazolást kap. Az igy kapott igazolás ellenében a közélelmezési ügyosztály (Dobozi átjáró, I. emelet) fele mennyiségü rizs vásárlására utalványt ad, mely ugyanebben az üzletekben beváltható.

2. A lisztjegy 612—614 számú szedvényére, vagyis azokra a finomliszt szelvényekre, melyekre a már hírlapokban is közölt közellátásügyi miniszteri rendelet értelmében nullásliszt kell kiszolgáltatni — 40 deka nullásliszt helyett 20 deka rizst lehet vásárolni, de csak a fentnevezett három cégnél.

A 611, 613 és 615 szelvényekre kenyérlisztet kell kiszolgáltatni.

Ezekre tehát rizst kiszolgáltatni nem szabad, mert a jegyszelvényeket kenyérlisztben számoljuk el. **Polgármester.**

——oOo——

Társadalmi naptár

December 9-én, délután félöt órakor egyetemi egyházi körzet szeretetvendégsége a Templomház nagytermében.

December 13-án, délután öt órakor a vármegyeház dísztermében Dóczi Volt Iskolatársak ünnepélye.

——oOo——

HIRDETMÉNY. A Honvéd temető, illetőleg a Csigekert utcában fekvő ingatlan eladását tárgyazó jogügyletet a városháza hírdető tábláján, folyó évi december hó 8-tól, december hó 16-ig kifüggesztettem. Azok, akik az 300—1942 M E számú rendelet szerint az ingatlan megszerzésére jogosultak, ezidőben kérhetik az állami elővásárlási jognak javukra leendő gyakorlását. **Polgármester.**

Brehm:
Állatok világát
10 és 18 kötetest.
Cholnoky és Á. T. I.
kézi atlaszokat
Geneológiai műveket,
szép könyveket és könyvtárakat
állandóan, magasáron vásárol
Grünmann Sándor
könyvkereskedő Piac-u. 53.

Márkás órákat bizalommal Stassik órásmestertől
Elsőrendű javítóműhely. Széchenyi u. 3., Halköz sarok. Takarékos ági tag

SEAL BUNDÁK
NAGY VÁLASZTÉKBAN
LIPCSEI és HAZAI SZÖRMÉK-PIAC-U 59
TELEFON: 37-80.

Bőrkesztyük Retikül
különlegességek, kötött kabátok és női fehérneműek csakis
Tóthfalussynál
Piac u. 40
Piac u. 16.

Karácsonyra
minden szükségletét megbízható szolid áron szerezheti be
Feuer Divatház
férfi és női divatüzletében Csapó u. 26. szám. „Takarékosságra" is.

HIREK

DOLGOZZ, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata december 5-én reggel 8-tól, dec. 12-én reggel 8 óráig: „Kossuth" Piac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar Korona" Kálvin-tér 15 telefon: 16-06. — „Arany János" Csapó u. 66, telefon: 11-78. — „Hungária" Szoboszlói út 4. telefon: 28-25..

5 zsák lisztet

Szomorú történetét írták meg vasárnap a lapok. Nem kevés elégtétellel olvasták az emberek, hogy hirtelen, szinte percek alatt hurokra kerültek azok, akik ebben a »fehér-fekete« üzletben benne voltak. A rendőr percek alatt kinyomozta, a rendőrbíró el is ítélte a bűnösöket. Csak helyeselni lehet. Elvégre ma ott tart az ország, hogy minden deka élelmet számon kell tartani és akkor egyszerűen csak szekérre raknak egy vidéki malom ezért el csak lisztet és hozzák ide, hogy hasznos táncolással adják tovább. Mintha ez volna a világ mai életének legtermészetesebb rendje. Aztán hazudnak, ha elfogják őket és ostoba mesékkel állnak elő, csak éppen gazdája nem akar akadni ennek a kincsnek. Az a gazdája, aki hozta, elvégre enyhén szólva eléggé furcsa, hogy egy péksegéd csak úgy minden aimenet nélkül behozhat öt zsák lisztet, dacara minden ellenőrzésnek és csak a Bika előtti szemfüles, ügyes rendőrnek tűnik fel hogy ma nem szokásos falusi lisztes szekereket irányítgatni az utcán . . .

Regen tudnuk mi már azt, hogy úton, útfélen kínálgatják két pengőért a fekete lisztet, a drága magyar áldást. Suttogó, sutogó asszonyok, férfiak, sőt azt tudjuk, hogy innen, onnan behozzák minden nagyobb baj nélkül ugyancsak a lisztet. Ma is, holnap is lebukik egy-egy fekete árus, de aztán jön helyére nyomban a másik. Holott egyszerű volna az ügy megszüntetése: vegyék elő a malmot, ahonnan ilyen tömeg csak úgy kikerülhet, ott kell keresni a baj okát. Őrölni, eladni csak az tud, akinek van. Ha van, akkor ma törvénytelenül van, mert a gabonalap, cséplési ellenőrzés szerint nem lehet csak annyi, amennyi a saját szükségletre elég. Olyan bolond ember meg nincsen, aki saját magától adja el akár fehéren, akár feketén. Az tehát, aki elad, akar továbbadásra is, ma a legnagyobb bűnt követi el a közösség, a nemzet, a haza ellen. Fel kell göngyölíteni az ilyen leleplezés után a forrásig az összes lehetőséget, kitől, hogyan, milyen körülmények között került pl. az öt zsák liszt a debreceni rendőrségre — igen helyesen! . . .

— **A szófiai rádióban Horthy-ünnep volt** a kormányzó névnapja alkalmából és félórás magyar műsort adtak, melyet a Himnuszt hangjai vezettek be.

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyesbibliaköre szerdán este 6 órakor tartja bibliaóráit a Szappanos utca 16. szám alatti gyülekezeti otthonban, melyre az érdeklődőket szeretettel hívja és várja.

Akinek már könnye sincsen . . .

Annak kit már nem vár senkit, mit is ér az élet —
Alkonyatkor úgy mint régen, most is várlak Téged.
Figyelem az utca csendjét, lépteidet úgy mint akkor régen
Hogy mi soha el nem válunk hányszor mondtad nékem.

Azóta már nyári estén, vajjon merre várnak ?
Az emlékek esküvések, lopva — visszajárnak,
S csendes este ha sok csillag felragyog az égen —
Figyelem a lépteidet — úgy, mint akkor régen . . .

Laskay Erzsike

Kéthónapi fogházra ítélték, mert 24 kiló bocskorbőrt vásárolt engedély nélkül

A debreceni törvényszéken dr **Pogány Béla** törvényszéki bíró elé került ifj. Tőzsér Lajos vidéki cipész, aki **24 kiló félig cserzett bocskorbőrt vásárolt** Kiss Imre debreceni tímársegédtől a rendes, hivatalos áron. Az engedélynélküli vásárlás miatt a bíró **kéthónapi fogházra ítélte a cipészt.**

Kiss Imre ügyét nem tárgyalták, mert tekintettel arra, hogy **honvédelmi törvénybe ütköző a bűncselekménye, a büntető-tanács tárgyalja ügyét.**

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a közbejött ünnepnap miatt csütörtökön jelenik meg.**

— **A római katolikus Szent Anna-utcai főplébániatemplomban ma, Szeplőtlen Fogantatás ünnepén** rendes vasárnapi miserend, csendes szentmisék 6, 7, 8.20, 9, ¾12 és fél 1 órakor. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymise, tartja és a szentbeszédet mondja dr Bánáss László prépost-plébános. Délután 4 órakor kongregációavatás, végzi dr Bánáss László prépost. A Homokkertben szentmisét mond Pálmai József, az Augusztában Gocs György, a Szoboszlói-úti kápolnában Somhegyi Mihály, a klinikán Béres Endre.

— **Konkoly-Thege Gyula dr címzetes államtitkár**, a Központi Statisztikai Hivatal ny. elnöke december 6-án egy órakor elhunyt.

— **Mackensen tábornagy** teljes szellemi és testi frissességében ülte meg tegnap 93. születésnapját.

— **A Debreceni Olaszbarátok Menti Köre** holnap, szerdán este 6 órai kezdettel a Pali-sörözö emeleti különszobájában összejövetelt tart és erre szeretettel hívja és várja mindazokat, akik a magyar-olasz kulturális és baráti kapcsolatok ápolását szívükön viselik, ha nem tagjai is a körnek és ha nem beszélnek is olaszul. Az összejövetelen előadást fog tartani dr Ember Ernő a háborús Olaszországról magyar nyelven, utána barátságos eszmecsere olaszul és magyarul.

* **Házasság.** Balia Vili és dr Rusz Sándor egyetemi tanársegéd házasságot kötöttek.

* **Dr Meszner Károly** leszerelve, orvosi rendelését újból folytatja.

* **Megnyílt** Kálvin-tér 3 alatt délután 3—7-ig gyüjtemenyes képvásár. Arckepfes ést vállalunk fénykép után is felelősséggel.

* **Legszebb karácsonyi ajándék** egy művészi fénykép Szipál mestertől, Piac-u. 44. Vasárnap is nyitva tartunk.

* **Zékány női divatszalon** elsőrendű segédleányt keres. Teleki-utca 32.

* **Kedden és csütörtökön** csak gyógyszertartalmú hivatalos és tábori posta címre szóló csomagokat vesznek fel a debreceni postahivatalok.

* **Ünnepekre** tartós hullám (jótállással), ízléses frizurák Nagynál, Baltazár D. 14. Bérletrendszer.

— **Ipartestületi hírek.** A fodrászszakosztály értesíti tagjait, hogy a zárórarendelet értelmében üzleteiket minden piros betűs ünnepnapon déli 12 órától zárva kell tartani. — A kárpitosszakosztályi tagokat értesítjük, hogy a cérna és a molytalanított párnázó szőr osztása megkezdődött. — A hentes- és mészárosszakosztály folyó hó 9-én, szerdán délután 6 órakor szakosztályi ülést tart. Kérjük a tagok feltétlen és pontos megjelenését. Elnökség. — Tisztelettel értesítem az asztalosmester kartársakat, hogy folyó hó 8-án, kedden este 6 órakor szakosztályi ülést tartunk, melynek keretében az enyvutalványok kerülnek kiosztásra. Feltétlen pontos megjelenést kérek. Bálint Sándor szakosztályi elnök.

— **Az elsősegélynyujtás után is bentmaradt a zsebkés a megbicskázott táncos bordái között.** Vasárnap Budapesten az egyik éjszakai mulatóban egy csinos táncosnő miatt két fiatalember összeveszett. A veszekedőket kivezették a teremből, ahol tovább folyt a vita, többen beavatkoztak és Vadász József MÁV segédtisztnek oldalába szúrtak. Vadászt a mentők elsősegélyben részesítették és kórházba vitték. Ott derült ki, hogy még egy szúrást kapott és a zsebkés a bordái között maradt. A merénylőt keresik.

— **A nyomorék asszony tejkocsijára** tegnap a következő adományok érkeztek: Kállay Imre (Epreskert-u. 4) 2, Scheibel József ny. főmozdonyvezető (Széchenyi-u.) 2, Dr N. Gy. 2, Szakái Antal (Nyomtató-u. 6) 10 N. N. 10 pengő.

— **Betörő járt Hajdúhadházon** Hadházi József gazdaházon Rákóczi-úti házánál, feltörte a folyosót, a konyhát és a pincét. Úgy látszik csak ruhaneműekre volt szüksége, mert elvitt magával ezer pengő értékű ruhát, mást nem lopott. A tolvaj a szomszédban is járt Fekete Gábor gazda lakásán és onnan is ruhaneműeket vitt el. A tolvajt keresi a csendőrség.

— **A burgonyás vermet akarták kifosztani** Hajdúhadházon Szabó Gáborné udvarán és éjszaka hárman hatoltak be az udvarra lapátokkal. A kutya ugatására Szabóné két leánya az udvarra ment és nagy lármát csaptak, mikor a három ismeretlent meglátták. A szomszédok is felriadtak a zajra és a három tolvaj elmenekült.

— **Elvesztette nyolctagú családjának kenyérjegyeit** Baczó Lajosné, tűzoltó felesége, Ajtó-utca 8. szám alatti lakos. Ezúton kéri a jószívű megtalálót, hogy juttassa el hozzá, mert ha gyermekének nem tud kenyeret adni. A kereskedők figyelmét pedig ezúton is felhívjuk, hogy ha valaki erre a névre szóló jegyekkel jelentkezne, ne szolgálják ki, hanem a jegyet tartsák vissza.

„Kicsordult szememből a könny, amikor olvastam"

Újabb adomány Tóth György hadirokkant nászajándékára

Az a szép akció, mely a súlyosan rokkant Tóth György honvéd nászajándékára lapunk hasábjain megindult és egyre újabb adományok küldésére ösztönzi az embereket, megkapóan szép emberi dokumentumnak nevezhető megnyilatkozások kíséretében.

Legutóbb Scheibel József főmozdonyvezető, Széchenyi-utca 90. szám alatti lakos küldött 20 pengőt lapunk útján Tóth Györgynek és hitvesének megható sorok kíséretében.

„A könny kicsordult a szememből — írja levelében Scheibel József —, amikor a „Debreczen"-ben olvastam Tóth György és hitvese történetét. Elgondolkoztam rajta, hogy a mai világban is akad egy ilyen igazán szerető jó szív, aki bár előre tudja, hogy leendő férje rokkant és reá vár egy egész életén át tartó gondozás; napjainkban, amikor még egészséges házaspárnak is nehéz a megélhetés és ő mégis vállalta önfeláldozással, hittel, szerelemmel az életet a rokkant hős mellett, aki mindenét feláldozta hazájáért. **Kívánok ennek a hőslelkű házaspárnak sok boldogságot és a magam részéről is hozzájárulok nászajándékukhoz csekély húsz pengővel,** kívánom fogadják olyan szívesen, amilyen szívesen én adom."

A húsz pengőt a többi adománnyal együtt eljuttatjuk Tóth György és feleségének.

Tóth György és neje nászajándékára a tegnapi napon a következő adományok folytak be: Orosz Jánosné (István-út 47) 1, Szabó Károly (István-út 45) 1, Sz. L. (Simonffy-u.) 20, Scheibel József ny. MÁV főmozdonyvezető (Széchenyi-u.) 20, Horváth Pistike (Erdővös-u. 82) 5, Csordás Lajos kosárkereskedő (Keresztszegi-u. 5) 5 pengő.

— **A mesterutcai óvodás gyermekek** vasárnap délután, óvodai termükben, Tóth Gizella óvónő vezetése mellett műsoros előadást tartottak a Vöröskereszt javára. A megjelent szülők és közönség számára szűknek bizonyult a különben nagy terem. A kis apróságok megható fohászt mondottak együtt a Kormányzó Urért. Lipták Andorka köszöntőverset mondott. Katonásdi, összeállította Tóth Gizella, melyben a fiú gyermekek szerepeltek nagyon szépen, felajánlották magukat a nagy katonák segítségére. „Látogatás egészség országában" írta Nagy Sándorné. A gyermekek különböző zöldség jelmezben ajánlgatták magukat a finnyás és válogatós gyermekeknek. Szakácsok szerepében különösen Kökényessy Ferike tünt ki. Majd Zsuzsi nénivel kis színdarabot adtak elő.. Szerepüket szépen játszották el: Gömöri Marika, — Fonalka Zsuzsika, Szabó Ferenc. Mikulás érkezése közben versikéket mondtak a gyermekek. A Mikulás szerepét Kökényessyné Alacs Mária nyug tanítónő alakította nagy hozzáértéssel. A jó gyermekeket megdicsérte, a rosz szaknak ígérte, hogy zsákjába teszi. Végül mindeniket megajándékozta. Katonanótákat adtak elő a kis Kökényessy Ferike vezénylése mellett, nagy tetszést aratva. A Mikulás bácsinak is daloltak, nehogy álmukban megzavarja őket. A búcsú verset Kovács Marika mondta el kedvesen. Sok-sok kis szereplő nevét nem tudtuk meg, de mind örömet szerzett a megjelenteknek és a Vöröskeresztnek. Az egyidejüleg rendezett gyüjtésen száz pengő folyt be a Vöröskereszt javára.

— **Felakasztotta magát** Bulyos Sándor Barcaság-utca 13. szám alatt lakó 55 éves napszámos és mire rátaláltak, meghalt. Az öngyilkosság ügyében a csendőrség vizsgálatot indított, hogy megállapítsák az öngyilkosság okát.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Időszerű kis lexikon

MANNERHEIM KARL báró finn tábornok a függetlenségének és önállóságának huszonötödik évfordulóját ünneplő finn nemzetnek hőse és vezére. 1867. évben született. Orosz katonaiskolát végzett, lovastiszt vilt az orosz hadseregben, melyben tábornoki rangot nyert. Az orosz forradalom kitörésekor visszatért Finnországba és élére állt az ország függetlenségéért megindult mozgalomnak és kiverte a bolsevistákat Finnországból. 1919-ben a finn állam kormányzója volt. Azután a magánéletbe vonult vissza, de mikor a szovjet megtámadta Finnországot, újra a hadsereg élére állt.

— **Vasárnap délután tartotta Miklós-nappal egybekötött ünnepélyét a KIE 231 sz Méliuszcserkészcsapata.** A Himnusz eléneklésével kezdődött meg az ünnepély. Utána Balogh László köszöntötte a megjelenteket lelkesen, megemlékezve Kormányzó Urunk névnapjáról Ezt követőleg Tóth Gyula kiscserkész szavalta el Sárga János „Köszöntő" című versét, majd a parancsnok, Szekeres Mihály tartotta meg tábori beszámolóját, vetített képekkel .A második részben először Jobbágy Lajos szavalt, majd a „Petike" című vídám jelenetet **játszották el a kiscserkészek és az egyik leányköri tag** A kiscserkészek egy népballadát is adtak elő. Labbant Zsuzsika, az Utcagyermek otthon egyik kedves tagjának a közreműködésével. E műsorszámok után megérkezett Mikulás és megajándékozta a gyermekeket.

— **A piemonti hercegnő Nápolyban résztvesz a segítőakcióban.** A piemonti hercegnő Nápolyban tartózkodik és a légitámadás, valamint az esetleges veszélyek ellenére, folytatja az ottani munkáját s minden erejétől telhetőt megtesz, hogy az ellenséges légitámadás következtében hajléktalanná vált embereknek a szükséges segítséget megadják. A Precizaművek munkatársai kijelentették, hogy az elszenvedett veszteségek ellenére, elhatározott szándékuk a munka mellett való kitartás.

— **Birtha József apagyi ref. lelkész,** volt kolozsvári gimn. tanár, Bars vármegye, Léva városa képviselőtestületi tagja, a nyírbátori választókerület nemzetgyűlési képviselője, országos gyermekvédelmi kormánybiztos, 66 éves korában Debrecenben elhunyt.

— **Baromfitenyésztési tanfolyam.** A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete rendezésében a hatnapos baromfitenyésztési tanfolyam Debrecenben folyó hó 7-én, hétfőn Párkányi Margi előadása mellett megkezdődött. A tanfolyam és értékes előadás a Debreceni Gazdasági Egyesület helyiségében folytatólagosan tart egész héten minden nap dél. után 5 órától 7 óráig. Igen kívánatos, hogy különösen a gazdaasszonyok közül a tanfolyamon minél többen vegyenek részt.

Jó meleg bélelt bőrkesztyűk
retikülkülönlegességek, finom női fehérneműek nagy választékban
Bőr István kesztyüsnél
Piac u. 20. sz. (Városháza épület)

Karácsonyra
Tangóharmonika
Gramofon
és mindenféle
hangszeráru
szükségletét szaküzletben szerezze be
Szendrő
Batthyány u. 22. — Gramofonlemez vásárlásánál anyag beszolgáltatását kérem.

GYÁSZROVAT

Dr Kosztolányi Béla ny. postatanácsos 65 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután kettőkor lesz a köztemető díszravatalozójából gör. kat. szertartással. Lakása: Baranyi-utca 3. **Pusztai** temetkezési intézet.

Felsőesernátoni Szaniszló Pálné született csiki Lőrincz Katalin 66-ik életévében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából a református egyház gyászszertartása szerint. Lakás: Szappanos-u. 3. Temetését Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Hlapka Andrásné, volt debreceni államásfőnökhelyettes özvegye, 67 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 3 órakor lesz a 2/a. ravatalozó teremből. Gebauer cég rendezi.

Farkas Istvánné Kocsis Julianna 35 éves korában elhunyt. Temetése kedden fél 2 órakor lesz a 2/b. ravatalozó teremből. Az elhunytban Farkas István fogházőr a feleségét gyászolja. Lakás: Böszörményi-út 10. Gebauer cég rendezi.

Varga Károly nyug. városi hajdú 65 éves korában elhunyt. Temetése kedden fél 3 órakor lesz a 2/b. ravatalozó teremből. Gyászolják: felesége, gyermekei és unokái. Lakás: Bellegelő 353. Gebauer cég rendezi.

Szondy Lajosné sz. Hézser Ida, a tiszavalki ref. lelkipásztor felesége, 47 éves korában meghalt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz köztemetői II/a. teremből. **Pusztai** temetkezési intézet.

Özv. Biber Józsefné Kálmán Juliánna 74 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozó teréből ref. szertartással. Lakás: Rothermere-u. 37. Dankó temetkezés.

Vass Gábor nyug. tűzoltóaltiszt 47. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teréből. Lakás: László-utca 16. Temetését Bartha vállalata végzi.

Varga Gáborka 5 éves temetése kedden 11 órakor lesz a hármas teremből református szertartással. Lakásunk: Szepesi-utca 75. Csurka temetkezés.

Hidegkuti Sándor malomtulajdonos 78-ik életévében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a létai temetőben. Fehértói és Takács vállalata.

Schmidt Antal gazdálkodó 21. évében elhunyt. Temetése Kurdra való szállítás után 10-én délután 2 órakor lesz az ottani temetőben. Szállítását Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Ádám Róza 59-ik életévében elhunyt. Temetése Hajdúszoboszlóra való szállítás után 9-én délután 2 órakor lesz a vénkerti református temetőben. Szállítását Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Ruskás Mihály gazdálkodó 74. életévében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 3 órakor lesz a köztemető 2/b. ravatalozójából a görögkatolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Bellegelő 142. Temetését Fehértói és Takács vállalata rendezi.

— Halálos ítélet Kecskeméten. A kecskeméti törvényszék rögtönítélő tanácsa Törteli Antal 2 éves többszörösen büntetett kiskunfélegyházai mindenes kocsist halálra ítélte. Törteli november 29-ére virradó éjjel szappant, kukoricát s lisztet lopott munkaadójától, Malatinszky Endre mészáros- és hentesmestertől.

Özv. Biró Gézáné meghalt

Özv. **sóváradi Biró Gézáné** szül. **Münch Jolán** áldásos életének 59. évében, tegnap este 8 órakor meghalt. Öt évvel ezelőtt vesztette el férjét, **Biró Géza** szőlészeti és borászati főfelügyelőt, akivel szeretetteljes boldog házaséletet élt. Az elhunyt úriasszony egész életében családjának élt.

Gyászolják gyermeke: Biró Géza banktisztviselő, továbbá dr Huszár Zoltán gyógyszerész, Cseh András tábori lelkész, valamint kiterjedt rokonság.

Az elhunyt úriasszony temetése szerdán délután félnégy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából.

———oOo———

— A debreceni asztalosmesterek nagy lelkesedéssel csatlakoztak ahhoz a mozgalomhoz, melyet Vangor Antal műasztalos mester, előljárósági tag indított és szép sikerrel még ma is folytat. Ujabban a következő adományokat vette át: 10 pengőt adtak: dr Balla Gerő és Kovács B., 5—5 pengőt: Szilágyi Sándor, Lusztig Ernő, Ary Lajos. 2—2 pengőt adtak: Kiss Ferenc, Mátyás Ferenc, Molnár József, Szoboszlai úti, Marjai Lajos, Szántó Zsigmond, Antalffy József. 1—1 pengőt adtak: Helfrich György, Kapros László, Szalkay András, Simon István, együtt 51 pengőt adtak most, összesen tehát az eddigi gyűjtési eredmény: 139 P.

— Villamos és szekér karambolja a Hatvan-utcán. Kapros István 40 éves szállítómunkás, Arany János-utca 53. szám alatti lakos szekere a kisállomás közelében összeütközött a villamossal. Az erős ütődés következtében Kapros kiesett a szekérből, szerencsére csak könnyebb sérülést szenvedett lábán. A mentők részesítették elsősegélyben.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Csabafi János MÁV bognár, Székelyhadosztály u. 7., leány Pálma. Erdélyi Zoltán körjegyző, Csobaj, leány Viola. Böszörményi Lajos lakatos segéd, Hadház, fiú György. Kovács Ödön világítási vállalati tisztviselő, Szoboszlói út 2. leány Ildikó. Kerékgyártó András, Balaton u. 32, fiú László. Szücs István MÁV órabéres, Csillag u. 80, fiú István. Kiss Imre MÁV gépmunkás, Hétvezér u. 65. fiú László. Gulyás András gyárimunkás, leány Eszter. Molnár Mihály kisbirtokos, Nádudvar, leány Erzsébet. K. Vágó Ferenc MÁV fékező, Wesselényi u. 107, leány Juliánna. Molnár József gazdasági cseléd, Vértes, leány Juliánna. Karádi Károly női szabósegéd, Puskás-telep 6, leány Gabriella. Zolnai Zoltán férfi szabósegéd, gróf Vécsey u. 44, f. Zoltán. Erdős András napszámos Hajdúszoboszló, fiú András.

Eljegyzés: Nagy Imre napszámos, Szepes 10—Péter Annus, Szepes 52.

Házasságkötések: Bihari János gazdasági cseléd, Gál dülő 21—Vezendi Róza, Szepes 8. Jagodits István MÁV géplakatos, Szombathely—Doros Teréz, Szepesi u. 75. Lámfalusi István gazdálkodó, Hortobágy u. 15—Bukholcz Irma Nagycsere 4. Dr Rusz Sándor klinikai tanársegéd, idegklinika—Balla Vilma idegklinika. Krultsik Károly szobafestősegéd, Tóth Erzsébet, Ruyter u. 40. sz. Fehér József MÁV raktári munkás—Pabor Róza, Déli-sor 1 D). Kovács László kereskedő, Aczél u. 27. sz—Ecsedi Róza, Keresztesi u. 8. Nagy Lajos kelmefestő segéd, Széchenyi u. 43—Szatmári Eszter, Legányi u. 21. Rébék István timársegéd—Kónya Margit, Csapó u. 56. Juhász L., gyárimunkás—Tóth Mária, Gyepüsor 20. Vaskó Aladár népzenész, Tóth Árpád u. 64—Budai Juliánna, Tóth Árpád u. 68. szám Nuszer István cipészsegéd—Juhász Róza Kinizsi u. 2.

Halálozások: özv. Szilágyi Gáborné ref. 61 éves, Jánosi u. 51. Wagner Antal rk. 56 éves, Kinizsi u. 30. özv. Pálfi Józsefné ref. 82 éves, Nyil u. 68. Helmeczi Imre ref. 74 éves, Kishegyesi út 40. szám. Varga Imre ref. 90 é. Kishegyesi út 40. Szondi Lajosné ref. 48 éves, Tiszanyalk Heinrich László rk. 18 hónapos, Mezőpetri. Balázs Sándor ref. 1 hónapos Bucsatelep. Major Béla ref. 28 éves, Honvéd u. 34. Kállai András, ref. 71 éves, Bezerédi u. 19 özv. Veres Jánosné rk. 72 éves, Csorba Lajos u. 4. özv. Bancsi Gáborné ref. 74 éves. Gohér u. 41. Gulyás Sándor ref. 57 éves, Barcaság u 13. sz. özv Jakab Péterné ref 78 éves, Kórház u 3. Czirják Mihály ref. 21 éves, VI. gépkocsizó von. o. laktanya. Szücs István ref. egy napos. Csillag u 80. Varga Károly ref. 65 éves, Bellegelő 353. Szombati Lajos ref. 1 hónapos, Paprád u. 4. Móda József ref. 8 napos. Bánk 119. özv. Lőrincz Miklósné ref. 80 éves, Malomköz 4. szám. Fábián ág. ev. 74 éves, Kishegyesi út 40. Szaniszló Pálné ref. 66 éves, Szappanos u. 3. sz. Schmidt Antal rk. 21 éves, Kurd. Dr Kosztolányi Béla gk. 64 éves, Bocskai-tér 3. Wachtenheim Piroska izr. 1 hónapos, Pesti u. 4. özv. Biber Józsefné ref. 74 éves, Rothermere u. 37. Farkas Istvánné ref. 35 éves, Böszörményi út 10. szám. Varga Gábor ref., 5 é. Szepesi u 75.

KÖZGAZDASÁG

Debreceni állatvásár

Felhajtás sertés 218 darab, eladás 135 darab, ló felhajtás 9 drb eladás 7 darab, szarvasmarhafelhajtás 120 darab, eladás 37 drb. Árak: sertés 180—290 fillér kilón ként. Választott malac párja 40 70 pengő, vágóló 100—245 pengő, süldő igásló 350—615 pengő másodrendű szarvasmarha 150, harmadrendű szarvasmarha 130 másodrendű bika 145, harmadrendű bika 125, másodrendű tehén 140, harmadrendű tehén 120, másodrendű borjú 170, harmadrendű borjú 150 fillér kilónként élősúlyban, nyolc százalék levonásával. Ökör 160—185 fillér, fejőstehén 750—1300 pengő darabonként. Irányzat lanyha.

*

Debreceni takarmány árak: Búzaszalma 4.20 pengő mázsája, rozs-szalma 4.20 P, árpa szalma 4.60 P, takarmányrépa 7—9.50, fehér sütőtök 28—30 pengő, fejes káposzta mázsája 17—19, P.

Hirdetmény

Értesítjük a t. utazóközönséget hogy a városi villamos és autóbusz vonalainkon érvényben levő különféle kedvezményes árú havi bérletjegyek igénybevételéhez szükséges és csak a folyó év végéig érvényes arcképes igazolványokat az 1943-ik évre újakkal cseréljük ki. Az igazolványok kicserélését folyó évi december 15. és 28-ika közötti időben az üzletigazgatósági épületben (Petőfi tér 4. szám) levő főpénztárunk végzi. Az új igazolványok ára a kiállítási díjjal együtt darabonként 0.80 P. Az igazolványokhoz csakis 7 cm. széles és 10 cm. magas (visit) nagyságú — újabb felvételből származó — olyan arc képet fogadunk el, amelyekről kétségtelenül fel lehet ismerni az igazolvány tuajdonosát. Az 1943. évre kiállítandó arcképes igazolványok már a kiállítás napjától kezdve, tehát az 1942-ik év hátra levő részére is érvényesek lesznek.

Az igazolványok kicserélése alkalmával az érdekeltek a kedvezményre való igényjogosultságukat megfelelő okmányokkal — köztisztviselők MÁV arcképes igazolvánnyal, tanulók beíratási jeggyel, tandíjfizetésről kiállított nyugtával, ieckekönyvvel stb, ipari munkások a részükre kiállított munkakönyvvel és munkaadói igazolvánnyal, ipari tanoncok az ipartestület által látamozott tanoncszerződéssel és munkaadói igazolvánnyal — igazolniok kell. A munkaadói igazolványt csak akkor fogadjuk el érvényesnek, ha azt az OTI nyilvántartó hivatala láttamozta..

Felkérjük az érdekelteket hogy az említett arcképes igazolványok kicserélése végett a folyó évre kiállított igazolványokkal, valamint a kedvezményre jogosító okmányokkal együtt a fentjelzett időben és helyen jelentkezni sziveskedjenek. Megjegyezzük, hogy a rendes árú (12 pengős) havi bérletjegyekhez az előző évek folyamán kiadott arcképes igazolványok az 1943-ik évre is érvényesek maradnak, ezeket tehát csak abban az esetben cseréljük ki, ha az igazolványtáska és fénykép már elhasznált állapotban van.

Az arcképes igazolványok és bérletjegyek kiszolgáltatásánál utóbbi időben tapasztalható torlódás megszüntetése végett az i. t. utazóközönség érdekében azonnali hatállyal az alábbi változtatásokat léptetjük életbe:

1. Minden hónap első, második és utolsó napján az arcképes igazolványok kiszolgáltatása szünetel. Az arcképes igazolványt váltani szándékozó i. t. utazóközönséget felkérjük, hogy igazolványát harmadika és 29-ike közötti időben sziveskedjék beszerezni.

2. A bérletjegyek érvényességét a következő hó második napjának 18-ik órájáig kiterjesztjük.

3. A következő hónapra érvényes bérletjegyeket már az előző hó 20-ik napjától kezdve kiszolgáltatjuk **Debreceni Helyi Vasút Rt. üzletigazgatósága.**

Képeskönyvek - Meséskönyvek
Íjúsági iratok
Óriási választékban. **Levélpapirokból** legnagyobb választék.
B ő h m
Kossuth u. 2. (Városháza)

SZERKESZTOI UZENET

R. Józsefné, Csapó-u. 19. Közellátási szelvény mindenkinek jár. Tessék bemenni az illetékes körzeti irodába, felmutatni a rendőri bejelentőlapját, cukorjegyét és ha van az összes pótjegyeket is. Minden további nélkül kiadják a közellátási szelvényeket.

Egy korai sertésvágó. Sok tekintetben igaza van, de a lapban nem lehet a dologgal foglalkozni. Levelét illetékes helyre juttatjuk, annál is inkább, mert a kérdést szakszerűen tárgyalja.

Egy apa. Ilyen gyüjtést nem lehet lap útján eszközölni.

SPORT

A Ferencváros nyerte a rangadót

Az NB I-ben is lezajlott az utolsó forduló, mely hű maradt az előzőkhöz és bővelkedett vaskos meglepetésekben. A meglepetések között még a legkevésbé meglepő a Ferencváros győzelme az Ujpest felett, melyet még a gyengén működő játékvezető ítéletei sem tudtak kétessé tenni. A Ferencváros, mely már 4:2-re vezetett, amikor Polgárt kiállította Závory játékvezető, végeredményben 5:4 arányban megnyerte a mérkőzést. A Vasas 1:0-ra verte a Nagyváradi AC-ot, a Kispest 2:0-ra a Csepelt, a Gamma—Szolnok 1:1, Szeged—DiMÁVAG 5:2, SalBTC—Haladás 4:2, Kolozsvár—Törekvés 2:2.

A bajnoki táblázaton veresége ellenére első maradt a NAC jobb gólarányával a Szolnok és Csepel előtt. A Ferencváros mindössze egy ponttal maradt le a vezetőktől a negyedik helyen, de ha az Elektromos mérkőzés ügyében a fellebbviteli bizottság javára dönt, akkor még őszi első is lehet. A bajnoki táblázat a következő sorendben merevedik meg tavaszig:

1. Nagyvárad	15	9	2	4	45:20 20
2. Szolnok	15	8	4	3	44:23 20
3. Csepel	15	9	2	4	52:34 20
4. Ferencváros	15	8	3	4	46:30 19
5 Vasas	15	8	3	4	33:25 19
6. SalBTC	15	6	6	3	40:36 18
7. Gamma	15	5	6	4	36:28 16
8. Ujvidék	15	5	6	4	30:32 16
9. DiMÁVAG	15	6	3	6	31:41 15
10. Ujpest	15	6	2	7	40:43 14
11. Kispest	15	4	4	7	29:33 12
12. Törekvés	15	4	4	7	24:39 12
13. Haladás	15	4	3	8	28:48 11
14. Szeged	15	4	2	9	27:58 10
15. Elektromos	15	4	1	10	27:31 9
16. Kolozsvár	15	3	3	9	26:37 9

A Játékvezetők Testülete évadzáró összejövetele

A Játékvezetők Testülete nagy érdeklődés mellett tartotta idényzáró összejövetelét, melyen megjelent **Tamássy László** kerületi elnök, **Thomas Henrik** JT főtitkár és a debreceni játékvezető gárda nagy számban.

Az összejövetel során Boros Béla dr az elnökség nevében méltatta a debreceni játékvezetők érdemeit, kitünő működésüket, majd meleg szavakkal emlékezett meg Tamássy László kerületi elnök kitüntetéséről, abból az alkalomból, hogy a kerületi labdarugó és tenniszsport megszervezése körüli hervadhatatlan érdemeiért az I. oszt. Magyar Sport Éremmel tüntették ki. — Méltatta azt a nagyvonalú, értékes munkát, melyet Tamássy elnök több mint két évtizede a magyar sport fejlődése érdekében kifejt.

Tamássy László elnök beszédében megkapó szavakkal emlékezett meg Kormányzó Urunk névünnepéről, majd a keleti harctéren küzdő véreink hősiességét méltatta. Ezután meleg szavakban mondott köszönetet az üdvözlésért és megemlékezett a debreceni játékvezetők sikeres működéséről, mellyel mindenütt elismerést vívtak ki. Ezután a játékvezetők megbeszélése következett abból az alkalomból, hogy Thomas Henrik főtitkár a felsőtiszai JT képviseletében résztvesz az országos JT elnöki tanácsülésén és azon a kerületi érdekeket képviseli.

A Budapest-Vidék női válogatott tornaversenyen a fővárosiak győztek

Vasárnap rendezte meg a tornaszövetség a második Vidék—Budapest női tornászválogatott csapatversenyt. A Vidék csapata tartalékosan utazott el Schmidt Gyula testnevelési tanár vezetésével és Kapussy, Papp, Kiss A., Kiss M., Lőrinczy, Oláh összeállításban vette fel a küzdelmet. A mérkőzést Budapest csapata nyerte.

Szerenkénti eredmények. Szabadgyakorlat: Budapest 47.5. Vidék 45.8 pont. Gerendán: Budapest 46, Vidék 45 pont. Korláton: Budapest 48.2, Vidék 44.7 pont. Talajtornában: Budapest 48.3, — Vidék 46.9 pont. Lóugrásban: Budapest 48.3, Vidék 45.4 pont.

Csapatversenyben: Budapest 238.3, Vidék 227.8 pont.

Villámbeszélgetés Oláh Katalinnal

Vasárnap Budapesten a Postások tornacsarnokában mérkőztek a főváros és a vidék legjobb hölgytornászai. A verseny legnagyobb és legkellemesebb meglepetését **Oláh Katalin,** a DEAC kitünő hölgytornászának jó szereplése hozta. A legjobb fővárosi hölgyek után ötödik lett s a vidéki versenyzők közül a legjobb helyezést érte el.

Találkoztunk tegnap délután a kitünő tornászlánnyal. Hóna alatt hatalmas füzetek. Fizikát megy tanulni egy barátnőjéhez, lévén a Dóczi gimnázium VII-es növendéke.

A versenyről még mindig boldogan ezt mondja:

— Nagyon meg vagyok elégedve magammal, ilyen jól még sohasem szerepeltem. A gyakorlataim rendre jól sikerültek, lovon pl. 9.8 pontot értem el. Kicsit szokatlan volt, hogy mezitlább kellett tornásznunk, de a verseny alatt megszoktam s az eredményem váratlanul jó lett.

— Három éve tornászom komolyabban, ebből másfél évet versenyszerüen A Dócziban most **Tankovits Katalin** tanárnő tanít, de igen igen sokat köszönhetek „Gyuszi bácsinak" (Schmidt Gyula testnevelési tanárnak, a debreceni „tornaapostolnak"-nak), aki sokat foglalkozott velem.

— Meg is látszik az eredményen.

— Eddig kétszer voltam ifjúsági bajnok — jegyzi meg szerényen a „multra" vonatkozólag.

— És a jövő?

— Ha elvégzem a gimnáziumot

tornatanárnő akarok lenni, a TF-re (a Testnevelési Főiskola) megyek. Minden sportágból komoly teljesítményeket követelnek meg, ezért kiegészítő sportágban is dolgozom. Uszom, meg atletizálok.

A tanulásra tereljük a szót, de Oláh Kati tiltakozik, csak sóhajt

— **Ha a tanulás is úgy menne, mint a torna...**

— Fog az menni — biztatjuk, mert hisszük, hogy a Dóczi tanárnői megértéssel viseltetnek az intézet büszkesége iránt s Oláh Kati szép eredménnyel tornássza majd át magát a hetediken, meg a nyolcadikon s az érettségin.

*

Kristóf ismét válogatott formában játszott jobbszélsőt a Törekvésben. Az egyik gólt is ő lőtte, míg a második gól a beadásából esett. A kitünő szélső visszaszerzésére meg kellene tenni a lépéseket a DVSC vezetőségének.

Az ökölvívás hármas viadalban a nemzetek pontversenyében. 1. Németország 28 pont. 2. Magyarország 12 pont. 3. Olaszország 8 pont. A páros versenyben német-olasz 15:1, német-magyar 13:3, magyar-olasz 9:7. Torma II. lepontozása igazságtalan volt, nagy fölénnyel nyerte a mérkőzést, mégis döntetlennel hirdették ki. Miriszlai szép küzdelemben döntetlenül végzett Obermauerrel. Bogács győzött.

Gorondi játékvezető kitünően vezette a Törekvés—Kolozsvár NB I-mérkőzést. Megszívlelendő a vidéki játékvezetők kitünő működése a debreceni játékvezetőket utóbbi időben erősen háttérbe szorító JT. számára, amikor például Závori a Ferencváros—Ujpest mérkőzést téves ítéleteivel csaknem botrányba fullasztotta. Kőhalmi pedig a Vasas—NAC mérkőzésen teljesen jogos nagyváradi gólt nem ítélt meg.

Tamássy László kitüntetésével kapcsolatban, aki mint megírtuk, az I. oszt. Magyar Sport Érmet kapta, a hivatalos kísérő irat közli, hogy „a tenisz és labdarugás megszervezését kerületében rendkívül nagy rátermettséggel végezte".

Incze II. a Marosvásárhelyi SE játékosa, aki iránt Siklóval együtt a DVSC is érdeklődött, a Nagyváradi AC-ba igazoltatta magát és vasárnap már játszott is a Vasas ellen.

A Nyilastelepi Törekvés ifj. játékosainak jól sikerült összejövetel keretében a Leventeházban kiosztották a bajnoki érmeket. Az összejövetelen Mezey Béla ref. lelkipásztor és Szücs elnök mondottak hatásos beszédet az ifjúsági bajnokságot nyert játékosokhoz.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legrégibb nyomozóirodája országosan ismert, Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 672 12. 9

HÁZASSÁG

43 ÉVES magános, önálló iparos vagyok, ötezer pengőm van. Házasság céljából olyan nő ismeretségét keresem ki pek saját háza van. Leveleket „Őszinte" jeligére a kiadó továbbít. 1151

LEVELEZÉS

EGY SZEM CUKOR! Emlékszik? És még mindig nagyon és örökkön örökké 1143

ALKALMAZÁST nyer férfi

URI fodrászsegéd, lehet kisasszony is állandóra belépheti vasúti fodrásznál, pályaudvar. 817

KIFUTÓ fiú 14--15 éves állandó munkára felvétetik. Nagyvárad u. 15. 1169

FIATAL cipészsegéd felvétetik. Cím a kiadóban. 1166

KIFUTOFIU felvétetik, Kiss úridivatüzlet (alföldi palota). 1163

ASZTALOSSEGÉDET állandó munkára felvesz Vasadi Széchenyi u. 8.. 1162

KIFUTÓFIU kerékpárral felvétetik, Kántor Ernő és Társánál. 837

KOVÁCS-segédet és tanulót felveszek, Hármas honvéd gy. ezred u. 55. 1155

KOCSISNAK fiatalember felvétetik, Csapó 25. Bálint Sándornál. 846

ASZTALOS segéd és pulitorozónő felvétetik, Csapó 25 Bálint Sándornál. 847

URISZABÓSÁGBA ügyes kézimunkás férfi, vagy nő felvétetik, Padlás, Simonffy u. 42 852

HÁZMESTER óvadékkal, takarítással 15-ére felvétetik, Werbőczy u. 12 emeleten. 855

URI fodrászsegéd felvétetik, Barna, Hunyadi u. 26. sz. 1128

ALKALMAZÁST nyer nő

HÖLGYFODRÁSZ- kisasszonyokat alkalmazok, Horgonyi, Szobosz lói út 4. Telefon: 39-51. 813

CUKRÁSZDÁBA ügyes kiszolgálóleány felvétetik, Péterfia 4. cukrászda. 1168

GYERMEKSZERETŐ jóbizonyítványú nőt azonnalra felveszek, — Nyil u. 79. 1164

HÖLGYFODRÁSZkisasszonyt felveszek, három darab kabinfai eladó, Vad Elek, Kossuth u. 36. 1177

KÉZILÁNYT, kabátvarráshoz felveszek, Tokaji Imre, Arany János u. 2. I. emelet. 1173

ÜGYES kislányt, kifutónak felveszek, Fazekas kézimunkaüzlet, Szent A u. 5. sz. 1175

JÓMUNKÁS hölgyfodrász kisasszony, állandó munkára beléphet Bádogos 1. Fenyősiné. 845

KIFUTÓ leány azonnalra felvétetik, Csapó u. 27. sz. tejüzlet.. 1147

KIFUTÓ leányt felvesz, Kazt szörmeüzlet, Piac u. 79. sz. 1144

FIATAL munkáslányok felvétetnek, Széchenyi u. 42. gombüzem. 1140

PÉKÜZLETBE kiszolgálónő 2—300 P óvadékkal azonnal felvétetik. Tóth sütöde, Sámsoni-út 48. 1135

ALKALMAZÁST keres nő

FODRÁSZ kisasszony aki a női fodrászat minden ágában jól dolgozik, állást keres. Cím a kiadóban. 1159

SZÜLETETT német nevelőnő, egész napi elfoglaltságot keres gyermek mellé, Péterfia u 25. 1139

HÁZAKHOZ ajánlkozom varrni vidékre is, Maróthy György u. 22. pince 1130

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

HÁZTARTÁSBA mindenest tizenötödikére felveszek, jelentkezés Péterfia-u. 61., gyógyszertárba. 922

JÓ bizonyítványokkal, perfekt főzőnőt felveszek vidéki úriházhoz Jelentkezés délben Rákosi Jenő-u. 9. alatt, keresztépületben. 921

MEGBIZHATÓ mindenes és főzőnő azonnali belépésre felvétetik. — Nagyerdő 12. 918

MEGBIZHATÓ szobalány bejárónőt keresek azonnalra, Jelentkezés 2—4 óráig. Cím a kiadó hivatalban 1138

MINDENES bejárónőt koszttal azonnalra felveszek, Magoss György-tér 24. sz. 1171

MINDENES lányt bejárónőnek felveszek, Szt. Anna 8. 1157

EGYSZERŰ tiszta bejárónő felvétetik, három tagú családhoz. Hortobágy u. 3. 1156

BEJÁRÓNŐ és egy mindenes bentlakó felvétetik, Piac u. 67. 844

IZRAELITA családhoz bejárónő felvétetik, délutánra, azonnal. Arany János u. 28. 842

IZRAELITA fiatal házaspárhoz bejárónőt ebédkoszttal fogadok Erzsébet u. 109. I em. 843

GYERMEKSZERETŰ szobaleányt keresek — azonnali belépésre. — Hank, Csapó 22. 959 vv.

JOBB ZSIDÓNŐ, háztartási alkalmazottnak felvétetik azonnal. Mező Ármin fatelep. 856

FŐZŐ mindenes, bentlakó vagy bejárónő, hosszú bizonyítvánnyal két személyhez rendes fizetéssel azonnalra felvétetik Fáy, Piac-u. 71. II. 1134

MEGBÍZHATÓ jobb leányt keresek pár délelőttj órákra gyermekekhez. Batthyány 16. Keresztépület. 858

BEJÁRÓNŐT azonnalra fogadok, délután 2—4 óráig jelentkezzen, Burgundia 18. alatt 1126

AJÁNLAT

TÖRÖTT gramofonlemezért 2 pengőt fizetek Villanykörtecsere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

ÉKSZERKÉSZÍTÉS, javítás — fogaranyat, ékszert vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan-u. 2. 299 1. 8

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei-u. 8 — 1737 1. 19

KABÁTOKAT csináltasson, fordíttasson „Margónál" csinos alakítások 30 pengőtől Bethlen u 29 1937 12 25

SZÖRMEBUNDÁKAT olcsón készít, javít, alakít Kováry szűcsmester, püspöki-palota. 1232 12 22

ÚJ KÁRPITOS rókamiék s fotelek, hencserek, állandóan raktáron, megrendelhetők: Timár-u. 37 486 12. 11

MIKULÁSRA mese és képeskönyvek nagy választékban Acél antikvárium, Révész-tér. 742 1. 3

HASZNÁLT varrógépet vesz, elad, cserél ifj. Levai Kassa-út 1 2. 28., 228

FALI, irodai naptárak 1943 évre már kaphatók, papírüzlet, Hunyadi u. 23 1565 12 21

ÉRTÉKES vásznait biztos kézben dolgoztassa. Varrás, himzés, monogramozás felelősséggel Favorit, Csapó-u. 24. 125 2. 5

LEGOLCSÓBBAN fest, tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29. Keresztépület. 1900 vv

CSERÉPKÁLYHÁK átépítését hazai szén tüzelésre, vaskályhák samottozását felelősséggel, a legolcsóbban vállalja Laczkó cserépkályha vállalat, Vár u. 6. sz. telefon: 22-37. 1081

HASZNÁLT szörmebundák megvételét, eladását vállalom. Kifakult szörmebundáját újra festi Kováry szücsmester, Kálvin-tér 19. püspöki palota. 1174 1. 8.

TAKARÉKTÜZHELY nagy, kétsütős, majolikás, alkalmi áron eladó. Kozma, Csapó 41. 1160

KÁRPITOS munkát szakszerüen, olcsón készítek. Uj és javított hencser olcsón eladó, és festék darálógép. Karácsony, Kandia u. 15. 1148

AJÁNDÉK kazetták, s kölnivizek, arckrémek, s rum és likörkivonatok, előnyösen Földes illatszertárban, József kir. herceg u. 848

KERESLET

ARANYAT, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fränkl, Piac-u. 73. 984 12. 10

TÖRT aranyat, ezüstöt, brilliánst magas árban veszek, Takács Sándorné, Piac 66. 393 1. 9

SAJÁTTERMÉSŰ telepi fajbor, tisztánkezelt, literenként is eladó. Cserepes u. 5. 1056

ÉLELMISZER, ITAL

ÚRADALMI téli álló fajalma, nagyban és kicsinyben, egész nap, Rákóczi u 7. pince. 1475 1. 28

MINDENFÉLE téli eláll6 fajalma nagyban, kicsinyben kapható. — Monti ezredes 14. 857

TELJES ELLÁTÁS

KVÁRTÉLYOS felvétetik, Simonffy u. 30. 1152

KOSZTOSOKAT felveszek. Takács Nariska, Tóth Árpád-u. 64. 1136

TÁRS

MALOMBÉRLETHEZ társat keresek, tízezer pengővel Nyilastelep, Márton Kálmán u 16. sz Érdeklődni 2 órától 1124

HANGSZEREK

ZONGORA-HANGOLÁST tizenötéves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

ZONGORÁT, tangóharmonikát szájharmonikát, hegedűt hangszereket húrokat legolcsóbban árusít, javít Tanczer hangszerkészítőmester Batthyány-u. 1., emeleten. 803 1. 6

RÁDIÓ

RÁDIÓT minden típust javít, évtizedes gyakorlattal Szabó műszerész, Csapó-u. 84 tel.: 32-54 2. 20. 1534

RÁDIÓ, Orion, kis szuper, eladó. Kálvin-tér 5., emelet, jobbra 1154

BÚTOR

ANTIK hálóbútor eladó Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv

ANTIK szekrény, garnitura könyvszekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szoba eladó, Kossuth-u. 51. 1505 3 16

MINEK a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben Brilliné Piac 7. udvarban. 476 12. 30

ELADÓ egy csontszínű használt háló, jutányosan, Görgei-u. 7. Szalvator-telep. 854

HASZNÁLT szekrény, s nagy asztal, szentképek eladók., Zelemér u. 9. 1142

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

BIZTOS megélhetést nyujtó jómenetelü üvegporcellán és zománcedényüzlet áruraktárral átadó. Cím a kiadóban. 892

LAKÁSTKERES

VÁROSI tisztviselőnő keres két személyre keresztyén úri családnál bútorozott szobát, fürdő szoba és konyha használattal, december 15-ére Cím a kiadóban. 1167

LAKÁSCSERE

INGYEN adok kétszobás belvárosi lakást annak, aki három, vagy ennél több szobás kertes lakását elcserélné. Ajánlatokat „Lakáscsere" jeligére a kiadóba kérek. 1149

BÚTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Rákosi Jenő u. 5. földszint 3. 1150

KIADÓ különbejáratú bútorozott szoba, fürdőszobával, József kir. herceg u. 35. I. emelet, II. lépcső, jobbra. 851

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. Gábor, püspöki palota, I. kapu. II em. 5. 850

PARKETTES szoba, esetleg konyhahasználattal kiadó. Károlyi Gáspár-u. 24. Poroszlay-útból.

ELVESZETT

50 PENGŐ jutalmat adok, ha valaki, aki abban az időben a zálogházban tartózkodott, — közli velem annak az egyénnek nevét, lakcímét, akinek folyó hó 3-án az általa kiváltott aranynemüeken kívül tévedésből még egy aranyórát aranyláccal is kiadtam. Zálogházi raktárnok. 974

ELESZETT szombaton éjjel a Csap utcától a Balmazujvárosi útig egy igásszekér kereke. Megtaláló jutalom ellenében adja le Hüse Ferencné, Vendég u. 12. alatt. 1122

ELVESZETT hat darab rendes és egy pótkenyér könyv, szombaton délután Megtaláló húsz P jutalomban részesül. — Tóth István, Ág u. 8. 1165

JOBBKEZES fekete női börkesztyü elveszett Bő de üzletében. Megtaláló 5 pengő jutalom ellenében a kiadóhivatal pénztárában adja le. 840

KÉREM azon urat, aki vasárnap délben a Kossuth utcai villamos megállónál a böröndömet elcserélte, hogy Andrássy út 22 alatt visszacserélheti. 1146

NEGYEDIKÉN este elveszett egy pénztárca. B Nagy Sándor névre szóló cukorjeggyel s iratokkal. Megtaláló jutalomban részesül. Klapka u. 37. sz. 1137

FARAGÓ JÓZSEF névre szóló kenyérjegyemet elvesztettem. Megtalálót kérem adja le Nádor u. 2. sz. 1153

VEGYES

DISZNÓÖLÉST vállalok helyben, vidéken, tanyán. Levelekre válaszolok. Szuhanics Mihály hentessegéd, Jánossy u. 81. szám. 783 12. 31.

NÖVENDÉKMARHÁT 14—16 darabot tartásra vállalok súlygaranciával Kassa-u. 43. szám mögötti gyümölcsös 809

GRAFOLÓGUSNÓ minden egyén kézírásából biztos analizist nyujt Széchenyi u. 43. 1125

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

ALIGHASZNÁLT női 36-os börtalpu cipők eladók. Kút u. és Ajtó u. sarok Orosz cipésznél. 1178

FEKETE box csizma, 42-es új börtalppal eladó Csapó 26. Kende. 841

ELADÓ férfi fekete téli kabát, új márklin játékmozdony, Piac u. 79. sz., varroda. 854

JÓ állapotban levő női télikabát eladó perzsa gallérral. Érdeklődni József kir. herceg-u. 7. I. em. 1. ajtó. 1131

FEKETE zakót, keveset használtat, erős, magas termetre megvételre keresek, Széchenyi, Ferenc József út 42. 1129

INGÓSÁG VÉTEL

IRODA berendezést, redőnyzáros iratszekrényt keresek Telefon: 12-99. 1161

INGÓSÁG ELADÁS

ELADÓ étkezdébe, vagy nagyobb konyhába való pehezett mosogató Honvédtemető u. 6 1530 vv.

KEVESET használt, prima „Rekord" vaskályha (lakásba való) eladó. Cím a kiadóban. 973

ELADÓ: íróasztal, táskagramofon, ebédlőasztal, Árpád-tér, Móric u. 32. sz. 1123

25 LITERES boroshordók, kis vaskályhák álló íróasztal, üvegezett szekrény, gömbölyüasztal, s hermelinek, szürke mókus eladó. Cím a kiadóban. 1176

CSERÉPKÁLYHA, fehér eladó. Péterfia 40. Megtekinthető a déli órákban, utcai lakásban. 1170

LEÁNYKABÁT, 36-os női cipő, 220-as villanyfőző, petroleumfőző, asztal, 2 székkel eladó. — Garay u. 18. 849

ELADÓ egy középnagyságú javított asztalsparhelt. Egy Meidinger kályha. Csokonai u. 29. 1141

KELETI PERZSA ebédlő 3x4-es összekötő szőnyeg eladó. Széchenyi u 71. sz. 1127

ÁGY, éjjeli szekrény, asztal, 12 személyes abrosz, Mackó-könyvek, babák, fotellek, edényfélék, képek, gázvasalók eladók. Károly Gáspár-utca 24.

GAZD. ESZKÖZÖK

JÁRGÁNYHAJTÁSOS darálót keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadóban. 1530 vv

KÁPOSZTÁSKÁDAK sózódézsák eladók. — Ugyanott javítások gyorsan készülnek, Nap u. 4. 1085

GAZD. TERMÉNYEK

SÜTŐTÖK jóminőségű nagyban és kicsinyben, nagy vesszőkosarak fedővel kaphatók, Hatvan u. 68. 159 12. 8

UNGVÁRY JÓZSEF ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek Magastörzsű köszméte nagy választékban, Garay u. 5. 238 12. 10

INGATLAN-FORGALMI IRODÁK

ELADÓ HÁZAK Mezsena u. 10. sz. 4 ablakos szép ház, 28 ezer pengő, Csapókertben többlakásos ház, részletre is eladó, Ára 10 ezer P. Értekezhetni Balázs ingatlaniroda, Rákosi Jenő u 5. 1145

ELADÓ HÁZ

SAROKHÁZ, Mezsena-u 2. forgalmas helyen eladó, Értekezni Timar-u. 31. Szőkénél. Közvetítőt díjazok. 689 12. 10

AZONNAL beköltözheto háromszobás komfortos családiház város központjában eladó. Tanító-utca 6. 883

KEVESEBB pénzzel es bankteherrel sürgősen eladó Létay-út 15. sz. ház azonnal Érdeklődni ugyanott. 880

CSALÁDI HÁZ eladó, gazdálkodóknak alkalmas nagy udvarral, melékhelyiségekkel, Cserepes u. 3. Érdeklődni 5. szám alatt. 1057

KÜLSŐVÁSÁRTÉR 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó Tegez-u. 21. alatti ház 10 éve fennálló jómenetelü füszerüzlettel azonnal beköltözhető lakással. — Érdeklődni: ugyanott. 2+

ELADÓ 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal beköltözhető ház P 2260-ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyszögöl földdel. Értekezni Károly Ferenc József-ut 14. Kálmánchelyi fatelepen, Komlóssy-út 58. 3+

OLCSÓN és sürgősen eladó Vendég u. 45. sz. ház. Esetleg felerész is. 1158

ELADÓ HÁZHELY

15 HOLD prima fekete föld Hajdúszoboszlón eladó. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 537 vv

HÁZHELY eladó Hajdú szoboszlón, Rákóczi u. 74. szám alatt, az állomás közelében, hatszáz négyszögöl. Szurmay u. 1. sz. alatt, a fürdőtől nem messze 425 négyszögöl Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. 1675 vv

SZÉCHENYI-U. 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 1+

FÖLDBÉRLET

SZŐLŐSKERT kiadó. Favágót keresek, Értekezhetni délben Péterfia 40. utcai lakásban. 1171

ELADÓ FÖLD

BIHARBAN 18 kataszt rális jó fekete föld eladó Érdeklődni Piac 68. 891

ELADÓ ÁLLATOK

HAMIS, törzskönyvezett him puli kutya eladó, Baltazár u 748

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős (FJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a NSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY